

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 9, 1992

Nr. 112

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Landsbergio pasitarimai su Jelcinu

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Maskva. Birželio 8 d. (Elta) - I Maskvą neoficialiam darbo susitikimui su Rusijos Federacijos prezidentu Borisu Jelcinu buvo išvykę Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Vytauto Landsbergio ir Boriso Jelcino susitikimas vyko Rusijos prezidento rezidencijoje Kremljuje.

Pasibaigus susitikimui, Vytautas Landsbergis improvizuotoje spaudos konferencijoje pasakė, kad pokalbis buvo labai draugiškas, dalykiškas ir konkretus. Buvo kalbama apie ekonomikos reikalus, - žaliavų ir prekių teikimus, imonių tarpusavio ryšius, finansinius atsiskaitymus. Pasiekta tam tikrų abipusių susitarimų.

Nemažai tartasi apie Rusijos jurisdikcijoje esančių kariuomenės išvedimą iš Lietuvos teritorijos, Boriso Jelcino pažymėjimą, jog šiame procese nėra dinamikos. Jis pasirūpina, kad būtų sudaromi kariuomenės išvedimo grafikai, kad apskritai būtų žymiai pažengta į priekį.

Susitarė, pasakė Vytautas Landsbergis, kad su prezidentu Borisu Jelcinu palaikysime glaudesnius ryšius.

Rusija gražins Lietuvos indėlininkams 7 milijonus dolerių, kuriuos jie laikė pėnai bankrutavusiam buvusiam sovietų „Vnešekonbanke“. Tai pavirtinto Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas birželio 5 dieną Maskvoje vykusiame neoficialiame darbo susitikime su Vytautu Landsbergiu. Vykdymas bus pradėtas šių metų antroje pusmetyje.

Tarėsi Baltijos valstybių gynybų ministerijų atstovai

Piarni mieste susitiko Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos gynybos ministerijų delegacijos. Susitikime apšarvoti klausimai, susiję su Baltijos valstybių saugumo politika, karinėmis techninėmis problemomis, moksliniu ir kultūriniu bendradarbiavimu.

Svarstytais klausimais delegacijos pasiekė visišką savitarpio susipratimą.

Sutartis su Suomija

Birželio 4 d. tarptautinių ekonominių santykių ministras Vytenis Aleškaitis ir Suomijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje Taistas Veikas Tolvanenas pasirašė protokolą dėl Suomijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos laikinų prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo susitarimų.

Konsultacinio seimo sesija

Birželio 6 d. įvyko 13-oji Lietuvos konsultacinio seimo sesija. Buvo aptartos dvi temos - politinė situacija Lietuvoje ir žemės ūkio reforma.

Diskusiose kalbėjo Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka, AT deputatas Algirdas Patackas ir kiti sesijos dalyviai.

Foto paroda Briuselyje

Briuselyje atidaryta foto darbų paroda, skirta paskutiniųjų metų įvykiams Lietuvoje. Ji veiks tris savaites.

Ištikimybės priesaika tėvynei

Birželio 6 d., Arkikatedros aikštėje Lauko kariuomenės brigados batalionų naujokai prisiekė savo tėvynei.

Šioje aikštėje Lietuvos valstybei pirmą kartą davė priesaiką tūkstantis vyrų.

Stiprūs ir sveiki vyrai įsiliejo į Lietuvos kariuomenės gretas. Nelengva, bet svarbi laukia jų tarnyba brangiosios tėvynės vardan. Apie tai, sveikindamas naujokus, kalbėjo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Giliai kiekvieno širdyje atsiliepė priesaikos tėvynei - Lietuvai žodžiai. Iš aikštės garbės palyda jaunųjų karių atstovai išnešė gėlių į Antakalnio kapines, kur ilsisi kovoje už tėvynę krite jos sūnūs.

Krašto apsaugos ministro įsakymu, Lauko kariuomenės pirmajai motodesantininkų brigadai už nuopelnus atkuriant Lietuvos kariuomenę suteiktas „Geležinio vilko“ vardas.

Prisiekusius prie išskleistos birgados vėliavos jaunus karius palaimino Lietuvos kariuomenės vyriausiasis karo kapelionas prel. Alfonsas Svarinskas.

„Siar-Bossard“ įstaiga Vilniuje

Vilniuje, komunalinio projekto instituto patalpose, atidarytas tarptautinės konsultacinės firmos „Siar-Bossard“ įstaiga.

Tai didžiausia konsultacinė firma Europoje. Prieš porą metų firma įsteigta buvo Isteigta Taline, po to Rygoje, o dabar Vilniuje. Pagrindinis firmos tikslas - teikti konsultacijas savo užsakovams iš viso pasaulio apie Baltijos kraštuose vykstančius ekonomikos pokyčius, supažindinti juos su čia veikiančiais įstatymais, bendradarbiavimo ir investicijų galimybėmis. „Siar-Bossard“ įstaigos Vilniuje darbuotojai yra įsitikinę, kad galės teikti vertingas konsultacijas ir savo klientams Lietuvoje: sudaryti prekybos planus, patarti užmegzant ryšius su užsienio partneriais, talkinti sudarant sutartis.

„Yamaha“ Vilniuje

Vilniuje, Gedimino prospekte, atidaryta japonų korporacijos „Yamaha“ muzikos instrumentų parduotuvė. Į atidarymo iškilmes iš Londono atvyko korporacijos Europos biuro prezidentas Tošio Jošida (Toshio Yoshida) ir prekybos direktorius Rytų Europai Mitsuru Tomiaka.

Nauja liaudies meno galerija

Vilniaus senamiestyje, Šv. Jono gatvėje atvėrė duris nauja liaudies meno galerija „Kuparas“. Ji įsikūrė dviejose Ryšininkų kultūros rūmų salėse. Liaudies meno mėgėjai ir vertintojai čia išsirinks senovines skryniškas, ant beržo kaladžių išdėliotų tautinių medžiagų, servetėlių, lininių staltiesių, įvairių juostų, molinių ašocių, žvakidžių, kitų dirbinių.

Lakštingalų krantinėje „Poezijos pavasaris“

Šiandien Palemone prie Kauko, Lakštingalų krantinėje už-

Lietuvos Respublikos Olimpinių krepšinio rinktinė 1992 metų birželio 4 dieną su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu, centre, jo kairėje matyti Artūras Poviliūnas, Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto pirmininkas, o jo dešinėje Vladas Garastas, šios rinktinės treneris, prieš išvykstant į tarptautinį turnyrą Graikijoje. Aplink juos - tautinės krepšinio rinktinės nariai. Šią nuotrauką atvežė Valdas Adamkus, kuris ką tik grįžo iš atliktos JAV misijos Baltijos valstybėse.

Foto Rimvydo Strikausko

OSI žada užvesti naujas septynias bylas

New Yorkas. Birželio 2 d. - Americans for Due Process praneša, kad JAV Teisingumo departamento Office of Special Investigation (OSI) žada kelti septynias naujas išpildinimo ir deportacijos bylas šiais metais. OSI vedėjas Neal Sher sako, kad tai yra deka naujai atrastos medžiagos Lietuvos, Latvijos ir Ukrainos archyvuose. Anot N. Sher, tai bus rekordinis skaičius naujų bylų.

Nuo OSI įsteigimo 1979 metais, ši įstaiga yra ištyręs 1,500 bylų ir yra iškėlus 80 bylų, iš kurių 20 dar tebėra aktyvios teismuose. Tarp šių aktyvių yra bent trys lietuviai: Antanas Gudauskas, Antanas Bernotas ir Liudas Kairys. Šios bylos atrodė praktiškai užsibaigusios, kol nepradėjo grįžti sovietų imperija ir naujosios valdžios nenutarė atidaryti archyvų. „Yra baisus laiko spaudimas“, sako N. Sher.

Associated Press žinių agentūra rašo: „OSI įstaigai yra pasitaikęs nepaprastas pasiseikimas. Įstaiga yra pasiuntusi

degtas „Poezijos pavasario“ aukuras, laureato vainiku vainikuotas šių metų šventės laureatas Henrikas Čigriejus. Kartu su dideliu būriu lietuvių poetų bei jų svečių iš užsienio savo eilėraščių lenkų kalba skaitė Nobelio premijos laureatas Česlovas Milošas.

Forto muziejuje

Nauja ekspozicija atidaryta Devintojo forto muziejuje pasakoja apie 1940-1941 metus Kauno sunkiųjų darbų kalėjime ir Devintajame forte.

Raudonojo teroro nusikaltimai, okupantų žiaurumas, parodytas per trijų buvusių politinių kalinių, Lietuvos studentų korporacijos „Neo-Lithuania“ valdybos pirmininko Juozo Enčerio, karinio lakūno, liaudies dailininko Aleksandro Kostkaus-Kostkevičiaus ir pedagogo, vieno iš „Sportos“ klubo vadovų Kazimiero Baršausko likimas. Po ilgų kalnimo ir tremties kančių, bado ir pažeminimų metų jiems pavyko grįžti į Lietuvą.

Apie šiu taurių žmonių sunkų gyvenimo kelią pasakoja nuotraukos, dokumentai.

tyrinėtojus į Lietuvą, Latviją ir Ukrainą - ir netrukus planuoja misiją į Rusiją - peržiūrėti dulkėtas bylas, kurias nuo Antrojo pasaulinio karo metu laikė KGB ir Komunistų partija. Anot žinių agentūros, Latvijoje ir Lietuvoje tūkstančiai vietinių gyventojų formavo dalinius, kurie padėjo naciams surinkti ir šaudyti žydus invazijos metu.

OSI teigia, kad nauja rasta informacija padės išskirti bylas asmenim, kurie dar yra pakankamai jauni išgyventi teismo procesą. Šiuo metu OSI turi 3,000,000 dol. biudžetą ir 40 asmenų štabą. Nors Kanada ir Australija žada uždaryti savo nacių medžiojimo įstaigas, N. Sher sako, kad OSI žada gyvuoti dar 5-7 metus.

Americans for Due Process koordinatore Rasa Razgaitienė pareiškė: „Be abejo, kad archyvų atidarymas bus įdomus. Manau, kad bus galima rasti daug naujų medžiagų, ypač apie KGB metodus ir kėslus. OSI turėtų einant į archyvus ne tik saugotis, kad pirštų nesusetpėtų nuo dulkių, bet ir nuo KGB paliktų kruvinių pėdsakų“.

„The New York Times“ dienraštis gegužės 29 d. laidoje įdėjo laišką redakcijai iš B'nai B'rith atstovo Elliot Welles, kuris kelia ekstradicijos idėją. Rašo E. Welles: „JAV yra latvių, lietuvių ir ukrainiečių, kurie dalyvavo nacių žiaurumuose Antrojo pasaulinio karo metu. Nei Pabaltijo valstybės, nei Ukraina dar nėra paprašiusios jų ekstradicijos. Tiksliai teismai tų kraštų, kurie buvo įveikti, gali užbaigti išlikusių gyvų nacių kriminalistų saugojimo gėdą ir atnešti bent dalinę teisingumą nekaltiem milijonams, kurie buvo išžudyti“.

OSI šiuo metu yra suaktyvini savo darbą ieškant lietuvių išveičių, prieš kuriuos nori išskirti naujas bylas. Į American for Due Process galima kreiptis įprastomis darbo valandomis tel. 516-671-7975.

Estijos bankas praneša, jog labai padidėjo valiutos pirkimas, kasdien net 3%. Banko pareigūnai mano, jog estai tiki, kad jau paskutinės dienos prieš pinigų reformą ir kad estų krona bus įvesta šį mėnesį.

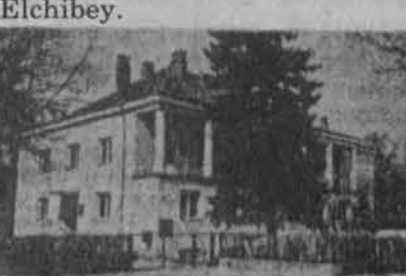
TRUMPAI IR VISUR

Lietuvos Krašto Apsaugos ministras Audrius Butkevičius pasikalbėjime su „Lietuvos ryto“ korespondente Rūta Grievičiute, sako: „Ar bus Lietuvoje įvykdytas perversmas? Jei aš jo neorganizuosiu, tai nebus“.

Izraelio daliniai prieš 25 metus, birželio 7 d., sekmadienį, trečiąją sešiu dienų karo dieną, paėmė Rytų Jeruzalę ir jos Senąją miestą iš Jordano valstybės. Jo metu žuvo 179 izraelitai, 330 jordaniečių kareivių ir maždaug 120 civilių gyventojų.

Jeruzalės miesto meras Teddy Kollek dažnai bando būti nešališkas ten esantiems arabams ir įtaigoja centrinę vyriausybę taip pat atsižvelgti į jų reikalavimus, tačiau jo pasiūlymai yra ignoruojami, rašo „Chicago Tribune“ reporteris T. Hundley. Jeruzalėje šiuo metu ešą maždaug 600,000 gyventojų.

Azerbaidžano Respublika praėjusį sekmadienį turėjo prezidento rinkimus. Buvo manoma, kad gali būti išrinktas Liaudies fronto vadas Abulfaz Elchibey.

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada Vilniuje. Akmenų 6, 2600 Vilnius, Lietuva.

Popiežius praėjusį savaitgalį atvyko į Angolą, norėdamas šio Afrikos krašto gyventojus laimėti prieš komunizmą, kuris ten labai dar išplitęs. Tai užsienio atnešta ideologija, kuri griauja Afrikos žmonių šeimas, pasakė popiežius Jonas Paulius II savo vienoje kalboje.

St. Peterburgo deputatai vizitavo Vilnių ir tarėsi dėl didesnio ekonominio bendravimo su Lietuva. Taip pat buvo pareikštas noras daugiau bendrauti kultūrinėje srityje. Prisimintas Mikalojus Čiurlionis, kuris ten gyveno; net ir butų problemos rusų kareiviams, kurie grįžtu iš Baltijos valstybių į namus.

Demjanjuko byla vėl eigoje

Koks bus Izraelio sprendimas?

Washingtonas. Birželio 6 d. - Kelios žinių agentūros pranešė, jog penktadienį federalinis apeliacijos teismas nori persvarstyti, ar Amerika turėjo išduoti Clevelande dirbusį ir išėjusį į pensiją automobilį taisymo darbininką, kuriam prieš akis yra mirties baismė už jo nusikaltimus nacių karo metais.

Šeštasis Apeliacijos teismas Cincinnati mieste nusprendė vėl peržiūrėti savo sprendimą tik po to, kai Izraelio valstybės prokuroras pripažino, jog yra nauji įrodymai ir abejonės, kad Jonas Demjanjukas galėjo ir nebūti tas Treblinkos mirties stovyklos žiaurus sargybinis, žinomas „Jono žiauriojo“ vardu. Apeliacijos teismas, kuris prieš 7 metus atsisakė sulaikyti Demjanjuko išdavimą Izraeliui, sako norįs pats sužinoti, ar jo sprendimas buvo padarytas „remiantis klaidingomis informacijomis“. Teismas įsakė Teisingumo departamentui suteikti bet kokį įrodymą, kad Jonas Demjanjukas nėra tas „Jonas žiaurusis“, ir pranešti, kada departamentas tas žinias turėjo gavęs. Teisingumo departamentas dėl šito teismo sprendimo nepareiškė jokių komentarų.

Rabino pareiškimai

Demjanjuko gynėjai pareiškė, jog jis yra didžiausias tapatiškumo bylos teisinėje sistemoje įrodymo klaida ir kad Teisingumo departamentas nuslėpė įrodymus, kad tai yra ne tas pats žmogus. Demjanjukas, 72

NATO ragina pasitraukti iš Baltijos kraštų

Oslo. Birželio 5 d. (RFE/RL) - NATO užsienio reikalų ministras po savo pasitarimo Norvegijoje išleido pareiškimą, kuriame ragina suinteresuotas valstybes baigti greitai pasitarimus, kad būtų nustatyta tikra data greitesniam buvusių Sovietų dalinių išvykimui iš Baltijos kraštų. Reuterio žinių pranešimu, užsienio reikalų ministras pažymėjo, jog jie gerai žino praktiškąsias problemas, tačiau tai negali liesti pagrindinio principinio tarptautinės teisės klausimo, nes užsienio dalinių buvimas suverenios valstybės teritorijoje reikalauja tikslaus tos valstybės sutikimo“.

Prasidėjo Prunskienės byla

Vilnius. Birželio 5 d. - Lietuvos radijas praneša, jog Lietuvos Aukščiausiosios teismas pradėjo apklausinėjimus dėl buvusios premjerės Kazimieros Prunskienės ryšių su KGB slaptąja agentūra. Pirmame apklausinėjime Prunskienę atstovavo jos brolis, kuris laimėjo teismo eigos nukėlimą iki birželio 25 ar 26 dienos. Ji iki birželio 25 dienos būsianti užsienyje. Šia proga priminta, jog parlamentariai - Virgilijus Čepaitis ir Jokūbas Minkevičius prarado savo vietas Parlamente anksčiau, kai Aukščiausiosios teismas pripažino, kad jie bendradarbiavo su KGB.

Prahos spauda sekmadienį rašė, jog šeštadienio rinkimai rodo, kad čekai suka į dešinę, o slovakai į kairę. Tai gali būti Čekoslovakijoje nesupratimų pradžia.

m. amžiaus ukrainietis, dabar yra Izraelio kalėjime. Izraelio Aukščiausiosios Teismas mano peržiūrėti jo bylą. Rabinas Marvin Hier, kuris yra Wiesenthalio centro steigėjas Los Angeles mieste, kuris ieško nacių nusikaltėlių, sako, jog Cincinnati teismo sprendimas reiškia, kad Amerikos ir Izraelio teismai šiuo metu aptaria tą patį klausimą“, ar Demjanjukas turi būti tas sadistinis asmuo, kuris stūmė moteris ir vaikus į dujų kamerą Tremblinkoje? Arba, kad Jonas žiaurusis buvo kitas ukrainietis - Ivan Marčenko, kuris, kaip yra žinoma, yra gyvenęs ir Italijoje prieš 47 metus. Tai ešą tikrai neįprasta vėl pradėti bylą Amerikoje, kai Izraelio Aukščiausiosios Teismas tuo pačiu metu peržiūri tą pačią bylą, išsireiškė Hier.

Naujieji įrodymai

Atsimeiname, jog Demjanjukas buvo apkaltintas 1988 m. po 14 mėnesių teismo bylos. Penki, išlikę gyvi iš Treblinkos mirties stovyklos, liudijo, kad Demjanjukas yra tas žiaurusis sargybinis. Bet Demjanjukas sako, kad jis daugiausiai laiko karo metu praleido būdamas rusų belaisviu. Jo advokatas Yoram Sheftel pateikė naujus įrodymus iš buvusios Sovietų Sąjungos archyvų, įskaitant ir 37 Treblinkos sargybinių bei darbininkų pareiškimus, kad „Jonas žiaurusis“ buvo Marčenko. Tų sargybinių pareiškimai KGB byloje buvo įteikti tarp 1944 ir 1961 metų ir visi jie yra mirę kalėjimuose arba sušaudyti.

Izraelio Aukščiausiosios Teismas savo paskutinę sesiją tuo klausimu turėtų turėti šią savaitę, praneša korespondentai iš Izraelio.

Lietuvos krepšininkai Atėnuose

Atėnai. 1992 m. birželio 8 d. - Šeštadienį, birželio 6 d. vakare atvyko Lietuvos Olimpinių krepšinio rinktinė išbandyti savo jėgas čia vykstančiame keturių tautų turnyre. Šiandien Lietuva pirmose rungtynėse rungsis su Italija. Prieš išvykstant, Lietuvos rinktinę priėmė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis ir palinkėjo krepšininkams vispusiškos sėkmės rungtynėse. Lietuvos rinktinė negrįš į Lietuvą iki Olimpinių kvalifikacinių rungtynių pabaigos - birželio 22-28 dienomis vyksiančių Ispanijoje.

Į Graikiją atvyko šie Lietuvos krepšininkai: Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Valdas Chomičius, Rimas Kurtinaitis, Sergejus Jovaiša, Artūras Karnišovas, Gintaras Krapikas, Gintaras Einikis, Darius Liukminas, Algirdas Brazdauskis, Darius Dimavičius, Alvydas Pazdradis ir Arūnas Visockas.

KALENDORIUS

Birželio 9 d.: Efreimas, Gintė, Felicijus, Gintas, Mažvydas.

Birželio 10 d.: Anupras, Margarita, Galindas, Getulijus, Vainius, Vlijūnė, Vingailė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:23. Temperatūra dieną 77 l., naktį 57 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KAI PROTINGAS VYRAS STOKOJA IŠMINTINGUMO

Klausimas. Rodos šiaip protingas mano vyras, bet kaip ožys užsispyręs — savo valią rodo atsikalbinėjimais. Niekaip neprikalbinu jo nueiti pas gydytoją pasitrinti kraujo riebumą, prostatos didumą, kaip Tamsta, Daktere, nurodote. Ir ypač dabar, kai mūsų kaimynystėje krito negyvas puzamžio sulaukęs lietuvis iš Tėvynės, atvykęs užsibrūti. Ką jis vargšas užsidirbdavo, ta žmonai, vaikams į Lietuvą pasiūdu. Išsigando ir manasis — jau pažadėjo mano patarimo klausyti. Kodėl žmogus, turėdamas laisvą valią, taip ją nepasinaudoja reikiamai?
Atsakymas. Lietuviai neretai apsilėidžia prostatos patikrinime, o jis yra lengviausias iš lengviausių: gydytojas pirštu patikrina prostatą, o laboratorija iširia kraują dėl „acid phosphatase“ ir „special prostatic antigen“. Kai prostatos vėžio ženklai esti anksti susekami, vyras gali būti išgelbėtas nuo paveltuoja susukto vėžio, kuris rieškia ne ką kita, o netolimas pakasynas.

Už tai niekada nebus per daug, per garsiai šaukte šaukti, raginte raginti visus apsilėidusius lietuvius pradėti visa jėga gintis ne tik nuo prostatos vėžio (nuo kurio palyginti taip lengva apsiginti), bet ir nuo daug daugiau pastangų reikalaujančios širdies atakos ir smegenų stroko!
Todėl, meskime visas žąšies plunksnas — visus mažmožius šalin ir stokime Dovydaus prieš Galijotą — ir jį nugalėsime. Tik liaukimės visi begigėrėje povu plunksnomis pasipuošusiais tūlais mūsų „kultūrininkais“, kurie tvirtina netiesą, kad kiekvienas žmogus turi laisvą valią ir jau todėl gali gerus darbus atlikti, o blogų vengti. Tai didelė klaida taip kalbėti ir nesiorientuojančius pensinikus tokia netiesia mulkinti.

Imkime, kad ir ligonius: vienų jų savo elgesiu atstovauja Danguis gyventojas: ramūs, paklusnūs mediciniskų asmenų nuordymams, kantriai pakelia mažesnius ar didesnius su liga ir gydymu susijusius nemalonumus. Tai išauklėtų — išmintingų ligonų elgesys. Dauguma tokių yra lietuviai, jų kaimynai, europiečiai ir tolimųjų Rytų gyventojai. Jų išiauklėjimas — išmintingumu subrendimas neleidžia jiems nežmoniška elgtis. Jų asmenybė verčia juos tik reikiamai elgtis. Jie nepajėgia rinktis blogo elgesio, nors būtų ir auksu apkraunami. Tokie sava visuomena pasiekia gėri vietoje blogio. Norint gerai elgtis, neužtenka laisvos valios. Ar plaučių džiova sergantysis turi laisvą valią nekossėti? Ar laisva valia gali susilaikyti nuo viduriavimo dezinterija negaluojantysis? Ar maliarija apsikrėtusysis gali laisva valia

išvengti drugio krėtimo? Lygiai taip ir šventasis, kartą laisva valia pasirinkęs siekti išmintingumo ir padaręs visą savo gyvenimą kitiems tarnavimu, niekuomet nebeapsirinks sau ir kitam kenkti. Lygiai taip pat pasirinkusysis nešimtingumą nebegalės susilaikyti nekenkes sau ir kitam bei aplinkai, nes jis ar ji pasitenkina kenkimu kitiems, mirimu. Tokie kelia nesantaiką lietuvių tarpe ir verda pragarą ant žemės.
Kur nors vidury tokių kraštutiniškai žmoniškų ir nežmoniškų visi kiti esame. Neūžgukime gyvulių, nežmoniškų žmones pavadindami gyvuliais. Gyvuliai elgiasi pagal savo prigimtį. Ir normalus žmogus elgiasi pagal savo prigimtį. Kaip šventojo — išmintingojo elgesys yra vien žmoniškas, taip nešimtingojo — nežmoniškas. Tokio kraštutinio elgesio žmonių yra mažuma. Visa likusi žmonijos dauguma yra tarpe tu dviejų kraštutinių: esant vieniems arčiau šventųjų išmintingųjų, o kitiems toliau nuo šiųjų.
Mūsų pareiga yra taip sumiti save nagan, kad pagjūtume savo blogus polinkius nugalėti — tapti stipriausiais žmoniškumu asmenimis. Ir Platonas tvirtina, kad didžiausias laimėjimas yra savęs nugalėjimas. Patys sužmoniškėje — savo gyvenimo kreivą kelią ištiesinę, galėsime savu pavyzdžiu ir kitiems padėti sužmoniškėti — arčiau prie šventųjų šlietis.
Aišku, tada ims žmoniškėti visa mūsų aplinka, nes kai žmogus, vien gera darydamas, pajėgia nenkenkti sau, kitam ir aplinkai, jis tampa Tikru Žmogui, kurio ir Dangus ir Žemė neatsidžiaugia.
Todėl su šiuo atgimstančiu, visus išmintinguosius žavinčiu pavasariu atgimkime išmintinguosius džiuginančiais asmenimis.

1. Odos sausumas visada nemalonus kelia niežėjimą, ypač esant sausroje ir žiemą apšildomoje patalpoje. 2. Reikiama elkis maudymasis, kitaip dar daugiau gali sausinti odą. 3. Gerk daug vandens ir kitų naudingų skysčių; tris kartus per dieną valgyk sveikas sriubas; kai reikia naudok gerus odos drėkintojus.

gerumu nepadedą. Tai rūkoriai, girtuokliai, ištvirkėliai, per kito skriaudą sau naudos siekiantieji nevykėliai. Prie tokių prisiglaudžia ir tūli, save dievo-baimingais laikantieji: visai be „sveiko proto“ gyvenantieji. Tokiems neįkalbėsi gydysis nuo aukšto kraujospūdzio (sakydamas, kad jam nieko blogo — jis jaučiasi sveikas ir imaš tabletę nuo kraujospūdzio kartais vieną per savaitę, o kitą kartą tik vieną per mėnesį.
Tokie ir panšūs neturi laisvos valios geram darbu, nepajėgia panaudoti laisvos valios pasirinkti žmonišką elgesį, nes jų asmenybė stokoja išmintingumo: o tokia stoka yra dėlto, kad nuo mažens niekas jam nepadėjo vystyti į normalų asmenį.
Todėl yra taip svarbu rengtis tapti tikru, išmintingu žmogui ir gerinti aplinką, padėti artimui vystytis į vien žmoniškai besielgantį, nenaudojantį savo laisvos valios blogam elgesiui.
Todėl visa jėga, nieko nesigailėdami, talkinkime mūsų prieaugliui vystytis į išmintingus asmenis. Tik tokie pajėgs ne tik patys laimingai gyventi, bet ir kitiems tokiais būti padės.

Dabar pats laikas mums visiems ne tiek teorijomis apie laisvą valią užsiiminti, kiek imtis tikrų žmogaus žmogum pavertimo darbų. Juos nuo dar negimusio pradėje, tokiam kelius tiesinkime ant šios žemės keliaujančių, per aplinkos pagerinimą ir paties žmogaus sužmoginimą.
Ta pati dažnai tūlu mūsų šalies kartojama netiesa yra teigti kad būdamas girtuokliis, ištvirkėlis, rūkorius, privalgelis, žmogus turi laisvą valią būti tokiu, kokiu nori, kol dar savo asmenybės nėra susitvarkęs. Taip nėra gyvenime, todėl liaukimės netiesa skelbę, o grįžkime į tiesos kelią ir pradėkime žmogų igalinti žmoniškai elgtis, padėdami jam pilnai susveikti: kūnu, protu ir asmenybe, padėdami jam pasipuošti išmintingumu. Kitais žodžiais tariant, padėdami jam pasidaryti panašiu į šventajį.
Tik taip visiems pradėjus elgtis, iš Ašarų pakalnė bereginti ims virsti žemės rojumi, nes jame gyvuos Tikras žmogus, kuris nepajėgs kitaip, kaip tik žmoniškai elgtis.

AR TIKRAI 3-5 STIKLELIAI YRA NAUDINGI SVEIKATAI?

Klausimas. Ką čia, Daktere, gini — net čerkutę išgerti draudi, kai skaičiau, kad „3-5 drinks is beneficial“. Taip geriančių 20% turi mažiau pavojaus mirti per anksti, palyginus su negeriančiais. Taip yra pranešta Baltimorėje įvykusioje girtavimo klausimus studijuojančioje konferencijoje. Ką Tamsta, Daktere, į tai?
Atsakymas. Na gį štai ką: už šį skyrių tegul kalba šiuo reikalu Kaiser Permanente Medical Center, Oakland, Calif. dirbąs Arthur Klatsky, M.D. Jis konstatavo, kad kasdien išgeriant po šešis ar daugiau stiklų 30% padidėjo ankstyvos mirties pavojus. Jis dar tvirtina, kad nerūkymas, sportavimas-darbavi-

Koks odos drėkintojas tinka sausai odai?

Naudojimas odos drėkintojo moisturizer yra viena priemonė sausos odos tvarkymui. Svarbu žinoti, kada ji vartoti: geriausiai tada, kai oda esti gerokai sudrėkinta, būtent tuoj po vonios ar dušo; tada odos drėkintojas sulaiko odoje daugiau vandens. Kosmetiskai bus geriau, kai vartosis vandeninius skiedinius (waterbased lotions), nors vandenį odoje geriau sulaiko aliejinį pagrindą turintys kremiai. Bet svarbiausia yra sau patinkamą odos drėkintoją vartoti reguliariai. Kai oda esti labai, labai sausa, riebesnis, aliejais gausesnis kremas la-

SAUSOS ODOS DRĖKINIMAS

Klausimas. Vargstu besikasydama net braškėnciai sausa odą. Patarkit ką daryti!
Atsakymas. Žinoma, nieko Tamstai nepadės nuraminimas, kad ne vienai taip braška oda, ne viena turi kasyti savo niežtinčią, pleiškanotą sausą, lopelias besineriančią odą. Sausodžiū yra po kiekvienu stogu. Kiekvieno odai reikia drėgmės, kad ji būtų lygi, švelni, nebraškanti, bet užlaikyti odoje drėgmę yra sunku, ypač šaltam orui esant. Centrinis namo šildymas džiovintė džiovina kiekvieno, ypač pensininko odą. Mat šildomoje aplinkoje esti mažą drėgmę. Kasdieninis paprastas maudymasis ir ranklūosčių apsišluostymas šalina drėgmę iš odos.
Tvarkingas maudymasis palaiko odoje drėgmę! Nors besimaudant vanduo trumpam sušlapina odą, bet maudymasis pašalina nuo odos paviršiaus ploną riebalų sluoksnį. Iglainiui, vonia daugiau odą sausina, negu drėkina. Tad maudantis reikia štai kaip elgtis. Maudy-kis tik apyšiltėje, ne karštoje vonioje. Muilkis tik su drėkinančiu muilu, pavyzdžiui „Dove“ muilas. Jei oda vis dar išdžiūsta, valyk odą muilo neturinciu odos valytoju, būtent „Catephil“.

Besimaudydamas stipriau nestrink su medžiaginiu skudurėliu, o nusimaudęs nesišluostyk ranklūosčiu. Tegul vanduo nuo odos išgaruoja, arba tik lengvu ranklūosčiu prilitetim sausk odą.
Per daug tankiai nesimaudyk, nors reguliarus maudymasis yra labai svarbus higienos atžvilgiu. Būdamas sausaodis mulink tik svarbiausias kūno vietas, kaip pažastis, kirkšnis, veidas, kojas ir rankas žemiau alkūnių.

Naudojimas odos drėkintojo moisturizer yra viena priemonė sausos odos tvarkymui. Svarbu žinoti, kada ji vartoti: geriausiai tada, kai oda esti gerokai sudrėkinta, būtent tuoj po vonios ar dušo; tada odos drėkintojas sulaiko odoje daugiau vandens. Kosmetiskai bus geriau, kai vartosis vandeninius skiedinius (waterbased lotions), nors vandenį odoje geriau sulaiko aliejinį pagrindą turintys kremiai. Bet svarbiausia yra sau patinkamą odos drėkintoją vartoti reguliariai. Kai oda esti labai, labai sausa, riebesnis, aliejais gausesnis kremas la-

KAIP SUMAZINTI ODOS SAUSUMĄ?

Sausai odai atidrekti galime padėti ketveriopai:
1. Kai centriniai šildai butą, naudok drėkintuvą (humidifier).
2. Baltinių skalbimui naudok paprastą muilą, kaip Ivory, o ne „detergent“. Venk baltinius minkštinančių chemikalų ypač džiovintuve
3. Neleisk odą erzinantiems rūbams prisiliesti prie odos. Nenešiot vilnonių ir kitų niežėjimą sukelenčių medžiagų. Klok lovą medvilninėmis paklodėmis.
4. Drėkink odą iš vidaus, gerdamas daug vandens ir kitų naudingų skysčių ir valgydamas daug vaisių, daržovių ir tris kart į dieną sriubų. Tik negerk kavos, alaus, degtinės, tikros arbatos, kakavos ir visokių sausų koksų, kurie turi kofeino.

Be čia ir prieiname išmintingumo Geležinę užlangą ar Kinų sieną, kurios tūlas lietuvis, ypač pagyvenusis neįstengia peržengti: tokį nei iš vidaus, nei iš išorės nedrėkina odos ir dėl to sulaukia senatvėje didelio nemalonumo sausos odos pavaldalu.
Už tai visi dabar mūsiškiai atsimekime, kad senatvei reikia ruoštis nuo sveikos vaikystės bei tokių jaunystės. Reikia iš klysteklių laiku grįžti sveikaton: į sveiką valgymą, tokį gėrimą ir ne kitokį gyvenime apsiėjimą.

Tik kai vaikas išmokys pensininką, kaip odą užlaikyti, nė vienam savo kailio nereikės senatvėje jų sukasant drėkinti.

ŠV. TĖVAS ANGOLOJE

Popiežius Jonas Paulius II birželio 7 d. — per Sekmines laikė Mišias Angolos sostinėje Luandoje. Savo pamoksle jis susirinkusiai kelių dešimčių tūkstančių miniai kalbėjo: „Brančios Angolos žmonės! kaip aš norėčiau galėti duoti vilties, ryžto ir drašos visiems, kurie jaučiasi prispausti, pražuve ar atmeti. Kaip aš norėčiau ištraukti iš vaikų ir jaunimo širdžių baisius kraujo ir naikinimo vaizdus“. Šios Mišios buvo didžiausias su juo susitikimas jo vienos savaitės viešnagėje Angoloje.

Praėjus jau metams po paliaubų paskelbimo šešiolika metų besitęsusiame civiliniam karui, prasidėjusiam Angolai paskelbus nepriklausomybę nuo Portugalijos, Angola dabar stengiasi išeiti vienas klūtis, besiruošiant pirmiems laisviems rinkimams rugsėjo mėnesį. Civilinio karo metais Sovietų Sąjunga ir Kuba rėmė populiarių Angolos išlaisvinimo sąjūdį, vadovaujamą dabartinio prezidento Jose Eduardo dos Santos. JAV ir Pietų Afrika rėmė Tautinę Sąjungą visiškai Angolos nepriklausomybei, kuriai vadovavo Jonas Savimbi.

Apie 300.000 žmonių žuvo civiliniame kare, daugiau kaip 1 milijonas iš Angolos 10 milijonų gyventojų buvo išstremti iš savo namų ir visos krašto socialinės įstaigos ir susisiekimo-susizinojimo tinklai buvo sunaikinti. Bet dabar abi pusės, ruošiasi rinkimams rugsėjo mėnesį. Susitikęs su jaunimu, Šv. Tėvas ragino juos atsispirti indiferentiškumui ir atsispirti pagundai gyventi paviršutiniškai. Jis kalbėjo: „Daugelis jūsų gimėte ir augeote karo sukulto nepritekliaus ir žiaurus apsupty. ... Daugelis jūsų įsivaizduojate, jog žemėje tėra tik skausmas ir izoliacija. Bet tai netiesa“. Jis ragino jaunimą siekti meilės stipresnės už mirtį — siekti Dievo, „kuris ir mano paties gyvybę išgelbėjo“, jis sakė, užsimindamas bandymą jį patį nužudyti 1981 metais.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
DRAUGO prenumerata mokama iš anksto
U.S.A. metams 1/2 metų 3 mėn.
\$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol) \$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida) \$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis \$50 \$30 \$25
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DR. LINAS J. BARTUŠKA
DANTŲ GYDYTOJAS
Praktika su Dr. P. Toussaint
10835 S. Western Avenue
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-1133
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ Irgoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (vaikiai 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-8533
DR. FRANCIS MAŽEIKI
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4256 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. (1-312) 738-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaratas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundas Ave., Egin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-9999 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ZAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusiu venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2818 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kev. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Iškryrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet
DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2990 (vaikiai 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6185 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElliott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8778
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

AR TAUTOS POLITINIS REFERENDUMAS!

Referendumas, kuris buvo prarastas gegužės 23 d. Lietuvoje, taip pat apėmė ir išeiviją. Bent išeivija buvo užklupta beveik visi netikėtai ir tam nepasirengusi. Tad palyginti ir balsuotojų nebuvo tiek, kiek galėjo būti. Bet dėl to nereikėtų nė stebėtis. Viena, viskas taip staiga užklupo, kad nebuvo laiko nė kuomet pasirengti, nė kuomet apsigalvoti. O tie, kurie per paskutinį pusmetį išeivijai jos teises ir „pilietybės įstatymą“ aiškino, buvo iš balno išverstai ir lyg vandens į burną prisisėmę tylėjo. Didiesiems oratoriams nutilus, išeivija, beveik be vėliavnešų liko. Pagal tūkstantmetines tradicijas, kuomet vėliavų netenkama – tuomet eilės pakrinka. Tad vadinamasis referendumas išeivijoje tokioje situacijoje ir užlika.

Tuomet net Lietuvos spaudoje buvo išeivijai aiškinama, kad be penkių šimtų dolerių būtų net nepatogu ranką į pasą tiesti. Tad tie pensininkai, kurie į „garbės piliečių“ sąrašą nepateko (o beveik visi tokie buvo) ir pasą pirkti nenorėjo. Tad beveik ranka numoji! Be to, ten Vilniuje įstatymdaviai gal galvoja, kad mes Lietuvą su B 747 ir su pilnais lagaminais (gal tariamo aukso) palikome. O praktiškai daugelis beveik be kelnų turėjo išbėgti arba pakelėję jas prarado. Rašantysis paskutinius metus Lietuvoje be dokumentų gyveno (tokių buvo daug), o į Vokietiją išbėgau kartu su jaunesniuoj broliu. Jis ant Valtstybės teatro evakuacinių dokumentų ir mane kaip teatro „mitarbeiter“ prirašė. O jis Australijoje jau senokai miręs. Tad kaipgi aš, taip sakant, „ant durnių“ eisiu ir bandysiu įrodyti, kad esu lietuvis – ir dargi net pilietis. Deja, būčiau beveik užmiręs, tai apie „gimimo vietą“. Čia pacituosiu, kaip buvo spaudoje rašyta.

„(...) įrodymais gali būti gimimo metrikų išrašai, seni nebegaliojantys Lietuvos pasai, liudijimai, kitų valstybių pasai ir bet kurie kiti dokumentai, rodantys gimimo vietą ir datą. Jei asmuo gimęs ne Lietuvoje – dokumentai, kurie rodo, kad bent vienas iš tėvų buvo Lietuvos pilietis“. Kaip jau buvau minėjęs, yra galvojama, kad mes išvykome su visais šeimos archyvais. Ne tik archyvų nepasidėmėme (kurių net nebuvo), bet beveik 15 metų po mūsų išvykimo dar rimtesnio susirašinėjimo su Lietuva nebuvo galima turėti. Jeigu kieno tėvai dar buvo lietuvi, tai per tą laiką daugelis jų išmirė. Teikia tik pavartyti Lietuvos Enciklopediją, tai pamatysime, kiek gimusių prieš 1920 m. yra gimusių ne Lietuvoje. Rašantysis irgi tai kategorijai priklauso. Reikia beveik akliplėšiškuo turėti per uždaras duris brautis. Gali atrodyti, kad esi pasirengęs „Lietuvėle apilėsti“. Esi vienas iš tų, kurie (...) visus tuos negandų metus slėpė savo tikrąjį veidą tamisose plyšiuose – lietuvių kilmės, bet plešrūno dvasios „vargšai“, „nuskriaustieji“. Dar skaudžiau: reikia pripažinti, kad tarp tų „elgetų“ gausėja buvusių „garbingų Lietuvos gyvimo reikalų veikėjų“ (Gimtas kraštas 1991.XI.7-13).

Meilės nuodėmės buvo ir yra visuomet nuodėmės. G. Papini

Taigi referendumui pakenkė ir tai, kad nebuvo tinkamos nuotaikos. Šią nuomonę patvirtina ir kitų pasisakymai: „Manau, jog referendumas dėl prezidento institucijos atkūrimo nebūtų taip pasibaigęs, jeigu jam būtų rimčiau pasirengta“ (Draugas, 1992.V.30). Išeivijos dalyvavimas, jeigu būtų buvęs ir žymiai gausnesnis, didelės reikšmės nebūtų turėjęs. Balsavimo rezultatai parodė, kad išeivijai Aukščiausiosios Tarybos susiskaldymas ir rietenos jau yra atsibodę. O tai reikėtų ir praktiškais veiksmais paremti. Visokius atvykstančius deputatus, jeigu jie yra iš kairiojo ir opozicinio bloko, nereikia išskėstomis rankomis pastikti.

Tas referendumas jau praėjo, nors rezultatai ir nebuvo tokie, kaip buvo norėta ir tikėtasi. Bet to, kas įvyko, jau nebegalime pakeisti. Tik iš tos nesėkmės reikėjo padaryti atitinkamas išvadas. O dabar vėl girdime ir skaitome, kad birželio 14 d. vėl vyksta referendumas. Reikalas yra labai opus ir, jeigu bus nors ir mažiausia klaida padaryta, tai rezultatai gali turėti katastrofiškas pasekmes. Jeigu yra sudaręs blokas, kuris nori esama vyriausybę sukompromituoti, tai jie ir valstybės interesus galės tam paaukoti. O kad viešosios opinijos nuotaikų neįjaucia, tai parodė praėjęs referendumas. Mes čia išeivijoje jautėme Lietuvoje esamas nuotaikas. Juk beveik kasdien radijo bangomis girdime pranešimus iš Vilniaus. Tai pagal tuos pranešimus, atrodo, kad tauta referendumui nebuvo pasirengusi. Opozicija ta proga pasinaudojo. Yra pavojinga, kuomet opozicija pradeda masių nuotaikoms vadovauti.

Demokratinėje santvarkoje ir opozicija yra reikalinga. Bet, deja, Lietuvoje „Demokratinė Lietuvos darbo partija“ demokratijos nei siekia, nei jai atstovauja. Tai yra senųjų „aparčių“ susigrupavimas, kuris demokratijos kauke prisidengęs. Bet jis dar tebėra pavojingas, kadangi buvusios partijos celės persiformavo į savi-valdybes ir provinciją tebevaldo. Nuo jų žmonių gyvenimas tebeprisklaido, tad jie ir žmonių nuotaikas kontroliuoja. Juk tam darbai jie buvo dešimtmečiais rengiami. Jeigu tie užsimaskavę komunistai, dabar vykdomam referendumui nepriartės, tai gali būti liūdnos pasekmės. Duok Dieve, kad šįkart kitaip būtų!

Kiek tenka išeivijos nuotaikas patirti, tai šio referendumo esmės nesupranta. Tauta savo valią jau keletą kartų yra pareiškusi, tad kam bėdos bereikėtų ieškoti. Dar 1989 m. per 1,5 milijono parašų buvo išreiškė savo valią, jog SSSR kariuomenė turi būti išvesta iš Lietuvos Respublikos. Kovo 11 d. aktas taip pat tai aiškiai pasako. Tad kam bereikia papildomo balsavimo? Bet jeigu jau referendumą vykdo, tai turi stengtis, kad bent 70% būtų „Taip“! O mes išeivijoje tegalime tik nykščius suspaudę aiškių rezultatų tikėtis. Kiekvienas balsas „Ne“ būtų okupacijos pratesimas. Tad negali būti ir skirtingų nuomonių! J. Ž.

AMŽINYBĖN PAILYDINT VYSK. V. BRIZGĮ

(Tęsinys)

Be sielovadinės veiklos, vysk. V. Brizgys drauge su vysk. V. Padolskiu rūpinosi organizaciniu ir kultūriniu gyvenimu Vokietijoje. Įsteigė lietuvišką leidyklą „Lux“, kuri išleido keletą knygų, spausdino taip pat religinio turinio žurnalą „Lux Christi“. Šio žurnalo leidimas priklausė taipgi nuo vyskupų iniciatyvos, sudarant redakciją ir rūpinantis lėšomis.

Jau nuo 1945 metų vasaros, vos karui pasibaigus, mūsų vyskupai, daugiausia vysk. V. Brizgio iniciatyva, ėmėsi kelti paverptos Lietuvos ir išsisklaidžiųjų po Europą lietuvių karo pabėgėlių nedalią pasaulio aktyse. 1945 metų rudenį kreipėsi specialiu raštu į visus pasaulio vyskopus, primindami Lietuvos ir lietuvių tragediją ir prašydami užtarimo pas Dievą ir pas pasaulio valdovus. Lankėsi taip pat įvairiuose kraštuose, prašydami dvasinės, politinės ir socialinės paramos. Vysk. V. Padolskis aplankė Prancūziją, Belgiją, Olandiją ir Didžiąją Britaniją bei Airiją. O vysk. V. Brizgys aplankė Ispaniją, Portugaliją ir vėliau Jungtines Amerikos Valstybes ir Kanadą. Šios vyskupų pastangos atnešė nemažą naudą, išgarsinant Lietuvos vardą ir jos patiriamas priešpaužes kančias ir laimint mūsų išeiviams – karo aukoms – paramą bei perspektyvas emigracijai.

Bet kai lietuvių pradėjo masiškai emigruoti iš Vokietijos į užjūrį, vyskupai nematė prasmės pasilikti Regensburge ar vėliau Scheinfelde, Vokietijoje. Buvo dar jauni, pajėgūs būti naudingi Bažnyčiai, 1949 metų eigoje vysk. V. Brizgys savo ir vysk. V. Padolskio vardu kreipėsi į šv. Tėvą Pijų XII ir prašė duoti jam ir vysk. V. Padolskiui kokias nors pareigas Bažnyčios tarnystėje. Popiežius pavedė šį klausimą spręsti dviem kardinolams: kard. Pizzardo, Studijų kongregacijos prefektui, ir kard. Piazza Konsistorialinės kongregacijos prefektui. Kard. Pizzardo atsisakė manęs. Buvo numatyta siųsti abu vyskopus į Braziliją profesorių pareigoms Belo Horizonte vyskupijos seminarijoje. Aš abiem kardinolams pareiškiau savo abejojimą: ar būtų gera siųsti profesoriauti vyskopus, nors jie akademiniam darbiui ir yra pasirengę, bet sudarys jiems ir vietiniam vyskupui sunkumų? Kard. Piazza tuojau pritarė mano nuomonei. Nuėjęs pas kard. Piz-

L. TULABA

zardo, išdrišau pareikšti savo siūlymą.

Mano siūlymas buvo: „Siųskite, – sakiu, – į Belo Horizonte profesoriauti mane ir kan. Z. Ignatavičių. Aš dėstysiu „Lux Christi“. Šio žurnalo leidimas priklausė taipgi nuo vyskupų iniciatyvos, sudarant redakciją ir rūpinantis lėšomis. Mano siūlymą kard. Piazza laikė priimtiniu. Priėmė pagaliau ir kard. Pizzardo. Šis pastarasis liepė man susisiekti su vysk. V. Padolskiu, priminti jam siūlymą persikelti į Romą ir perimti vadovavimą kolegijai. Kard. Piazza pavedė mons. L. Cercone tartis su manim, kur eventualiai būtų galima pasiųsti apsigyventi vysk. V. Brizgį. Siūliau, kad naudingiausia ir patogiausia būtų jį apgyvendinti Chicagoje, Bostone ar Toronte, Kanadoje, nes ten daugiausia gyvena lietuvių. Konsistorialinė kongregacija kreipėsi į tris minėtų vietovių ordinarus: į kard. Strich, Chicagos arkivyskupą, kard. Cushing, Bostono arkivyskupą, ir į kard. McGougan, Toronto arkivyskupą, su prašymu ar sutiktu, kad vysk. V. Brizgys apsigyventų kiekvieno jų diocezijoje ir rūpintųsi lietuvių išeivių sielovada.

Greitai atsakė tik Toronto kardinolas. Jis sutiko priimti ir pavesti vysk. V. Brizgiui vadovauti lietuvių šv. Jono parapiją. Ilgiau teko laukti atsakymo iš Chicagos ir Bostono. Matyt, abu kardinolai tarėsi su kitais Š. Amerikos vyskupais. Savo atsakymuose jie davė suprasti, kad vysk. V. Brizgys jiems nebūtų priimtinas svečias. Ir vienas ir antras laiške priminė, kad supranta šv. Sosto rūpestį karo pabėgėliais ir yra pasirengę padėti šv. Sostui finansiniškai. O apie vysk. Brizgį nė žodžio.

Pastebėta, kad Amerikos vyskupai, beveik visi airiai, neigiamai buvo nusistatę prieš tautines parapijas bei etninę sielovadą. Gavus tokius atsakymus mons. L. Cercone, priitarian kard. Piazzai, kreipėsi į šv. Tėvą ir prašė, kad savo vardu paprašytų Chicagos kardinolą priimti pas save vysk. V. Brizgį. Popiežius tada įsakė,

kad apaštalinis delegatas Washingtono nuvyktų asmeniškai į Chicago ir jo vardu paprašytų kard. S. Strich priimti ir globoti vysk. V. Brizgį. Arkiv. A. Cicognani nuvyko į Chicago, kalbėjosi su kard. S. Strich, kuris pagaliau sutiko pakviesti ir globoti vysk. V. Brizgį.

Taip vysk. V. Brizgys 1951 metais iš Vokietijos persikėlė gyventi į Chicago, JAV. Vysk. V. Padolskis persikėlė į Romą su sąlyga, kad aš likčiau kolegijoje prorektorius titulu. Į Belo Horizonte nuvyko tik vienas kan. Z. Ignatavičius.

Amerikoje vysk. V. Brizgys kard. S. Strich nurodymu apsigyveno pas seseles kazimierietes: pradžioje kapelanijoje, paskui Marijos aukšt. mokykloje ir pagaliau šv. Kryžiaus ligoninėje. Iš seselių pusės daugiausia buvo šiltai sutiktas. Palankiai atsinešė ir vietiniai lietuviai kunigai. Bet Chicagos arkivyskupijos kurija, sekdama bendrą Amerikos vyskupų neigiamą nusistatymą tautinių parapijų bei etninių grupių specifinės sielovados atžvilgiu, atsinešė į jį daugiau negu šaltai. Šitai privertė vysk. Brizgį laikytis atsargumo, kad nebūtų apkaltintas vedęs daugiau tautinę negu religinę veiklą. Dėl šio atsargumo patyrė nemažą neuztarnautų priekaištų iš kai kurių lietuvių veikėjų, ypač iš naujųjų ateivių po II pasaulinio karo. Mat, jau Lietuvoje gimęs ir Vokietijoje aštriai pasireiškęs skilimas ateitininkijoje tęsėsi ir Amerikoje. Vieni dėjosi bei simpatizavo krikščionims demokratams, o kiti skaitėsi rezistentais ir priklausė Lietuvos fronto bičiuliams. Nors vysk. V. Brizgys nepriklausė jokiai politinei partijai, fronto žmonės jį laikė artimu krikščionims demokratams. Iš čia jų opozicija prieš jį vyskupui buvo nesuprantama ir mūsų visų katalikiškai ir tautinei veiklai buvo neabejotinai žalinga.

Vysk. V. Brizgys persikėlė gyventi į Ameriką. Šv. Sosto rūpestis dėl tautinių parapijų bei etninės sielovados, todėl beveik siekti padėti vieniems, neišprovokuoju kitų. Iš tikrųjų vysk. V. Brizgys, nors ir neturėdamas oficialaus paskyrimo, plačiai ir sėkmingai veikė lietuviškoje išeivijoje, užsitarnaudamas skraidancio vyskupo titulą.

Važinėjo, skraidė, lankė lietuviškas kolonijas, visuose penkiuose pasaulio kontinentuose. Sakė pamokslus, klausė išpažinčių, skaitė paskaitas susirinkimuose, dalyvavo suvažiavimuose.

Vysk. V. Brizgio veikla nesiribojė vien sielovada. Jis stengėsi išnaudoti kiekvieną progą, lankydamasis pas vyskopus ir valdžios pareigūnus, prašyti užtarimo ir galimos paramos mūsų išeiviams jų patiriamuose sunkumuose ir ypač mūsų bolševikų pavergtai ir persekiojamai Lietuvai. Kiekvienais metais įvairiomis progomis laiškais ir asmeniškais susitikimais priminė Lietuvos kančias Amerikos senatoriams ir kongresmanams, prašydamas juos kelti Lietuvos klausimą tarptautinės politikos plotmėje. Kad politinė veikla buvo taikli ir Maskvai pavojinga, o Lietuvai naudinga, rodo Kremliaus didžiųjų rodoma jam neapykanta. Nė vienas mūsų nebuvo tiek bolševikų nekenčiamas, tiek puolamas ir niekinamas, kiek vysk. V. Brizgys. Jis juk tik vienas turėjo specialų kampelį

ateistiniame muziejuje Sv. Kazimiero bažnyčioje Vilniuje. Bet tai jam iš tikrųjų lietuvių akyse teikė tik garbę.

Lietuvai vysk. V. Brizgys pastatė du didelės religinius-tautinius paminklus, pasirūpinamas įrengti Washingtono tautinėje šventovėje Šiluvos Dievo Motinos garbei skirtą koplyčią, o paskui šv. Petro bazilikoje Vatikane kitą – Aušros Vartų Dievo Motinai skirtą koplyčią. Pirmoji buvo pašventinta 1965 metais, o antroji 1970. Abi didelio grožio ir plačiai lankomos. Abi gausiems lankytojams kalba apie Lietuvą, apie jos religingumą Dievo Motinai, apie jos dvasinę kultūrą, apie jos meną. Šių koplyčių įrengimas bei iškilmingas pašventinimas vyskupui kainavo daug rūpesčio bei didžiųjų pastangų. Reikėjo juk išgauti leidimus ir surinkti dideles pinigų sumas padengti visoms išlaidoms. Vien šios koplyčios yra pakankamos įamžinti vysk. V. Brizgio vardą Bažnyčios ir Lietuvos istorijoje.

(Bus daugiau)

Poezija tai protas, nudažytas jausmais. Wilson

Vainikais papuoštas kryžius prieš Sekmines. Šiaulėnų vals., Šiaulių apskr. B. Buračo prieškarinė nuotrauka

ŽVILGSNIS Į VILNIAUS SENAMIESTĮ

PETRAS MATEKŪNAS

21

Be ankščiau paminėtų koplyčių, kurios stovi prie bažnyčios, netoli šv. Onos ir Bernardinų bažnyčių dar stovi prie mūrinės tvoros nedidelė koplytelė, pastatyta 1613 m. baroko stiliumi. Ji buvo pastatyta Lydos arklininko Juozapo Milkevičiaus lėšomis, dviejų aukštų, stačiakampio plano su stoginiu kupolu, kuris baigiasi su ašuriniu kryžiumi. Jos viduje įrengti laiptai į antrą aukštą, kuriame įrengta koplyčia su altoriumi. 1874 m. prie jos buvo pastatyta varpinė, kuri užstojo jos pagrindinį fasadą. Pagrindinis įėjimas buvo perkeltas į šiaurinę pusę. Kiti jos fasadai paliko nepakeisti.

Varpinė buvo pastatyta 1874 m. pagal arch. Mikalojaus Cagino projektą. Dviauksčių, netinkuotų plytų ir tokio pat ploto, kaip prie jos stovintį jau minėta koplytelė. Neogotinio stiliaus. Rytinė siena sujungta su mūro tvora. Pirmas jos aukštas, kaip ir šv. Onos bažnyčios, lygus su smailia įėjimo arka. Antrame aukšte dideli langai su smailomis arkomis. Stoga puošia iš kraštų 4-ri kampiniai bokšteliai, o vidurinis, kuris yra trigubai aukštesnis, aštuoniakampis su kryžiumi.

Bernardinų rūmai buvo pastatyti kartu su bažnyčia. Kaip bažnyčia, taip ir vienuolynas nukentėjo nuo gaisrų ir karų, ypatinai per 1655 m. rusų invaziją. Buvo atstatytas, plečiamas ir remontuojamas. 1864 m.

vienuolynas buvo uždarytas ir jo patalpas užėmė kario-ruomenė. 1919 m. dalis rūmų buvo atiduota Vilniaus universitetui. Buvo pertvarkyti pagal prof. Juozo Čaikovskio projektą. Juose įsikūrė Dailės fakultetas. 1923 m. rūmai vėl perplauti. Juose buvo įrengti nauji įėjimai. 1928 m. pagal arch. Jono Borovskio projektą buvo pastatyta arkada ir įrengtas pagrindinis įėjimas iš šv. Onos gatvės.

Vienuolyno rūmai, daug kartų perstatinėjant, neteko pirmąsias formas, išskyrus tik pietinę vienuolyno dalį, kuri prisiliejusi prie bažnyčios su stačiakampiu vidaus kiemu. Šiaurinėje pusėje pristatyti vienuolyno sponai sudaro antrą trapecinės formos kiemą. Sienos lygios, aptinkuotos, išskyrus tik šv. Onos gatvės pusėje – pirmuose dviejuose aukštuose liko netinkuotos, bet papuoštos juodos spalvos plytų galais. Rytiniame fasade dar yra išlikę neaukšti kontraforsai, senų langų ir smailiaarkio portalo žymės. Geriausiai gotiško stiliaus formų išliko pietiniame fasade: sienos netinkuotos, langai išdėstyti lygiais tarpais ir kontraforsais. Pirmo aukšto langai baigiasi smailomis arkomis, o antrame – keturkampiais, o virš jų dar išlikusios buvusiujų arkų žymės.

Vienuolyno viduje irgi, kaip ir bažnyčiose, yra senų vertingų meninių puošmenų, ypatingai senosiose išlikusiose vienuolyno patalpose ir koridoriuose, kurių lubas dengia kryžminiai skliautai arba, kaip sakysim pirmam aukšte rytinėje galerijoje, iškilii briaunų žvaigždiniai skliautai. Yra gražūs portalai įeinant į zakristiją. Jis padarytas iš drožinėto medžio, o durys – iškalto iš geležies. Gelės nedidelės. Iš jų didžiausi refektoriumai.

Nors senoji vienuolyno architektūra žymiai pakeis-

ta, bet vienuolyno rūmai išsilaikė iki šių dienų gotiška stiliume.

Vienuolyno teritorija apsupta aukšta, aptinkuota ir baltai nudažyta mūro tvora, pastatyta 1513 m. Ją puošia kontraforsai. Apendenta čerpėmis. Dalis tos mūro tvoros buvo nugriauta su barokinio stiliaus vartais praeitame šimtmetyje prieš pravedant šv. Onos gatvę.

Vienuolynas 18 a. viduryje turėjo apšildymo sistema – po grindimis ejo šildymo kanalai, kurie buvo sujungti su didele krosnimi, stovinčia vienuolyno rūsyje.

Prie šv. Onos ir Bernardinų bažnyčių, kur stovi Adomo Mickevičiaus paminklas, 1987 m. rugpjūčio mėn. 23 d. lietuviai paminėjo gėdingą Molotovo-Ribentropo pasirašytą paktą, pagal kurį Baltijos valstybės buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą. Dalyvavo per 500 žmonių. Pagrindinę kalbą pasakė Nijolė Sadūnaitė, reikalaujama Lietuvai laisvės, nepriklausomybės.

Kitoje šv. Onos gatvės pusėje stovi graži šv. Mykolo bažnyčia su vienuolynu. Toje vietoje, kur dabar stovi vienuolynas, 16 a. stovėjo D.L.K. jos kanclerio Leono Sapiego rūmai. Kancleris iš savo rūmų pro langą matydavo, kaip bernardinės vienuolės, gyvenusios kitoje Vilnelės upės pusėje, kiekvieną dieną eidavo melstis į Bernardinų bažnyčią. Joms tekdavo eiti žiemos metu per sniego pusnis, o pavasarį ar rudenį per purvynus. Kancleris jų pagailėjo, Jis savo rūmus perdūrė į vienuolyną ir, nupirkęs 1593 m. žemės sklypą iš Valavičiaus, joms pastatė 17 a. dabartinę bažnyčią, kurią su vienuolynu atidavė bernardinėms. Jos tuojau įsikūrusios, bet iš reformatų, kurie prieš vienuolyną buvo įsitaisę savo maldos namus, patyrė daug nemalonumų.

(Bus daugiau)

Kareivio duona kruvina, elgetos purvina, o artojo balta.

NUO NEMUNO IKI MEKSIKOS ILANKOS

Vinco Mamaičio 85-tam gimtadieniui

ALFONSAS NAKAS

Baigdamas man pasakoti apie savo gyvenimo kelią, muzikas Vincas Mamaitis su šypsena ištarė: „(...) 1979 metų gruodžio pabaigoje kaip pensininkas atvykau į šiuos saulėtus kalnelius po-il-siui“ („poilsis“ pasibraukiau ir išskiemnavau, nes žodis pabrėžtinai buvo išartas). Kaip jis saulėtuose kalneliuose, taigi Sunny Hills poilsiauja, užsiminsiu rašini baigdamas.

Vincas Mamaitis gimė 1907 liepos 21 Žemuoju Panemunė, Šakių apskrityje, ant Nemuno kranto. Kai užklausi, ar tikrai Nemuno pakrantėje, pasteli ir ant sienos kabanti tėvų sodybos paveikslą: „Autentiškas. Pieštas iš nuotraukos“. Kasdieno trauka į Nemuną įsibrėžė. Matai siaurą ruožą vandens, upės pakrantę ir ant aukšto skardžio sodybą. Nemunas — Vincas upė pačia tikrąja prasme. Čia vaiku žaidęs, maudęsis, žvejojęs, o sunkiausiu laiku, kaip vėliau matysime, Nemunu buvęs išplukdytas į platių pasaulių...

Vidurinį mokslą eidamas Kauno Aušros gimnazijoje pajutęs muziko pašaukimą. Pirmasis muzikinių žinių teikėjas buvęs mok. Juozas Naujalis (kitaip Naujelis), kompozitorius, vėliau profesorius. Privačiai teoretines žinias gilino ir mokėsi groti fortepijonu pas muz. Vincą Nacevičių.

Kai 1928 m. buvo pašauktas atlikti karinės prieveilės, tai kariuomenėje užsibuvo šešerius metus. Jam ten buvo sudarytos sąlygos lankyti Kauno Muzikos konservatoriją (1932-34) ir įsigyti muzikos mokytojo teises. Ten prasidėjo ir jo chorvedžio karjera. Vadovaudamas Karo policijos mokyklos chorui, dalyvaudavo Kauno radiofone kariuomenės pusvalandžių metu.

Kariuomenę palikęs, 1937 suorganizavo Žemės ūkio ministerijos šaulių vyrų ir moterų choras. Juos mokė, vadovavo, jiems dirigavo iki 1940. Šalia to 1939-40 su muz. J. Kudoku vadovavo Dainos draugijos chorui.

Plačiau apie jo muzikinę ir kultūrią veiklą Lietuvoje prieš 17 metų parašė J. Šlapokas („50 metų muzikos garsuose“, *Darbininkas*, 1975 gegužės 2, nr. 18). Šalia karo tarnybos bei chorvedybos V. Mamaičio būta ugniagesių, net komandos viršininko padėjėju. Tvarkęs Karo policijos m-l-os gausią biblioteką. Šaulių chorą ne tik dirigavęs, bet buvęs ir jo išdinininku. Iš šio gausaus, stipraus choro balsingiausių vyrų sudaręs okteta, kuris koncertuodavęs Kaune bei provincijoje. 1940-41 Vilniaus Filharmonijos ansambly tapęs vadovu komp. Jono Švedo asistentu. Už darbštumą ir kitus nuopelnus buvęs apdovanotas D.L.K. Gedimino ordino III laipsnio ir „Artimui pagalbon“ medaliais.

Vadovaudamas šaulių chorui susipažino su Olga Delkute ir 1937 spalio 30 susituokė. Vyresnioji duktė Judita („Dita“) gimė Lietuvoje, o jaunesniosios Aušros susilaukė Anglijoje.

Kai atėjo laikas 1944 vasarą trauktis nuo raudonojo maro, Mamaičių kelionė beveik iki Berlyno verta ištiso romano. Kaip anksčiau minėta, Vincas ant Nemuno kranto augo, dar neminėta, kad tėvas, iš kelių hektarų ūkelio nepragyven-

damas, vertėsi sielių prekyba. Vincui buvo progų ne tik Nemuno garlaiviais plaukioti, bet ir vieno ar kito jų paimti į rankas vairą. Lemtingomis dienomis Mamaičiai su būtiniausia manta atsидūrė ant „Vilkijos“ denio. Didžiausioje sumaišty žmogus, vadines „Vilkijos“ kapitona ar savininką, atsisakė plaukti ir už butelį degtinės laivą Vincui „pardavė“. Šį garlaivį su savo šeima ir gausiais kitais bėgliais Vincas nuvairavo iki Karaliaučiaus, pirma Nemunu, paskui Vokietijos laivybos kanalais. Nuvairavo, lengva pasakyti! Apie tris mėnesius dar turėjo plaukioti tarp Smalininkų-Tilžės-Karaliaučiaus-Elbingo, iki galėjo garlaivį palikti. Kitas garlaivis „Karys“ turėjo vežti esesininkų grobį į saugesnę vietą. Tai Kistrin, gal Kuestrin, dabar turbūt Lenkijos Kostrzyn, apie 90 km nuo Berlyno. Pretendentų į „Kario“ kapitonus būvę daugiau, bet vokiečiai pasirinko Vincą Mamaitį, taip sėkmingai navigavusį „Vilkiją“ ir apšaukę jį „Der echte Kapitän“. Tik Kuestrine „Kari“ palikęs, „tikras laivų kapitonas“ vėl taps tikru muziku. Kad skaitytos nepamanytu, jog ši kelionė buvo kaip nors romantiška, prisiminkime, kad tiek Nemuno deltoje, tiek Rytprūsijoje, tiek ir visoje Vokietijoje tuomet oro erdvę dominavo Vokietijos priešai, bombarduodami ar apšaudydami net paskirus žmones, o ką bekalbėti apie valtis bei garlaivius. Kad Mamaičiai gyvi ir sveiki kaili išnešė, reikia laikyti beveik stebuklu.

Vokietijoje, apsigyvenęs Maerbeck'o stovykloje, Vincas tuojau suorganizavo mišrų chorą ir jam vadovavo iki 1946. Į Angliją emigravo 1947 m. Nė nežinodamas, kaip ir kur reikės kurtis, Byfleet pereinamojo stovykloje radęs daugybę vyrų, suorganizavo didelį chorą ir per nepilnus du mėnesius anglų visuomenei surengė net 12 koncertų. Nuo 1947 spalio įsikūrė Londone. Čia ėmė vargonininkauti per vietos lietuvių pamaldas ir vadovauti — diriguoti lietuvių chorui.

Kartu su V. Untuliu 1951 kovo 31 d. suorganizavo Anglijos lietuvių Dainų šventę Nottingham'e. Pats joje dalyvavo su Londono mišriu ir vyrų chorais, su kuriais yra koncertavęs įvairiose Anglijos lietuvių kolonijose.

Į JAV emigravo 1962 spaly. Apsigyveno Elizabeth'os, NJ, mieste. Greit buvo pasodintas prie vargonų Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje. Pakrikęs bažnytinis choras buvo jo atgaivintas, įstatytas į vėžes, ėmė gražiai giedoti. Įstojes į Vargonininkų-muzikų sąjungą, ištisą dešimtmetį (1966-76) buvo jos pirmininku, o 1974 seimo metu pakeltas į sąjungos garbės narius. Pirminkaudamas rado merdinti sąjungos leidinį „Muzikos žinios“. Tapo redaktorium ir, aštuonerius metus redaguodamas, kas metų ketvirtį išleisdavo po vieną numerį. Lyg muzikinės veiklos nebūtų gana, įsitraukė ir į visuomeninius darbus: LB apylinkės valdyboje, Lietuvių klubo direktorijoje, dar šen ir ten.

Dukteris per universitetus perleidė ir iš New Jersey į kitus Amerikos pasviečius išlydė, abu Mamaičiai panūdo pensininkų metus leisti kokioj ramioj vietelėje. Tokią surado Šiaurinėje Floridoje, Sunny Hills, už mažiau kaip valandos automobiliu iki Amerikoje gražiausių Panama City ir kitu Meksikos įlankos paplūdimių. Jie čia atvyko 1979 metų gruodžio mėnesį ir įsikūrė naujutėliam namė, skersai Ambassador Drive gatvės nuo Boat Lake (Valties ežero). Atsikraustė, kaip rašinio pradžioje minėta, po-il-siui...

Dar kartą pasinaudosiu J. Šlapoko „Darbininke“ paskelbtu rašiniu, jo vieno sakinio citata: „Kur tik Vincas Mamaitis apsigyvendavo, tuoj suburdavo balsingus lietuvius į dainos vienetį ir sutelkdavo visus menininkus, megejus ir profesionalus, į vieną efektingą dainos meno organizaciją, iš kur išeidavo dažnai koncertai, dainų šventės, muzikiniai spektakliai, radijo programos ir panašūs dalykai“. Tiesa, „muzikinių spektaklių ir radijo programų“ Sunny Hills kurortė, kur išvis tegyvena tik šimtinė lietuvių, nesukursi. Bet ir čia Vincas Mamaitis sutelkė beveik visus balsinguosius ir chorą, kuris, konkurso būdu, pasirinko „Antrosios jaunystės“ vardą. Chorištų skaičius sukasi apie du tuzinus, tad ir jį įtraukti maždaug 25% gyventojų. Išskyrus poros-trijų mėnesių vidurvasarių atostogas, V. Mamaičio vadovaujamas choras mažiausia kartą savaitėje repetuoja, o prieš didžiulias religines bei tautines šventes, arba ruošdamasis koncertui, daug dažniau. V. Mamaitis čia nepavaduojamas. Ištisus 12 metų! Jis salėse diriguoja, arba palydi fortepijonu, o bažnyčioje — vargonais. Jo dėka, Antroji jaunystė dalyvavo trijose Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventėse, dainuoja Vasario 16-sios minėjimų programose, kiekvieną sekmadienį gieda mišių metu Šv. Teresės bažnytytelėje. Tarp kitko, religiniam repertuare yra ir apie tuzinas V. Mamaičio komponuoti giesmių bei jų variacijų. Kuriam tautiečiui mirus, V. Mamaičio Antroji jaunystė velionį išlydi gedulingomis giesmėmis. Kaip

Lietuvų mėgstamieji ir globojami gandrai. E. Kymanto nuotr.

leidė ir iš New Jersey į kitus Amerikos pasviečius išlydė, abu Mamaičiai panūdo pensininkų metus leisti kokioj ramioj vietelėje. Tokią surado Šiaurinėje Floridoje, Sunny Hills, už mažiau kaip valandos automobiliu iki Amerikoje gražiausių Panama City ir kitu Meksikos įlankos paplūdimių. Jie čia atvyko 1979 metų gruodžio mėnesį ir įsikūrė naujutėliam namė, skersai Ambassador Drive gatvės nuo Boat Lake (Valties ežero). Atsikraustė, kaip rašinio pradžioje minėta, po-il-siui...

Dar kartą pasinaudosiu J. Šlapoko „Darbininke“ paskelbtu rašiniu, jo vieno sakinio citata: „Kur tik Vincas Mamaitis apsigyvendavo, tuoj suburdavo balsingus lietuvius į dainos vienetį ir sutelkdavo visus menininkus, megejus ir profesionalus, į vieną efektingą dainos meno organizaciją, iš kur išeidavo dažnai koncertai, dainų šventės, muzikiniai spektakliai, radijo programos ir panašūs dalykai“. Tiesa, „muzikinių spektaklių ir radijo programų“ Sunny Hills kurortė, kur išvis tegyvena tik šimtinė lietuvių, nesukursi. Bet ir čia Vincas Mamaitis sutelkė beveik visus balsinguosius ir chorą, kuris, konkurso būdu, pasirinko „Antrosios jaunystės“ vardą. Chorištų skaičius sukasi apie du tuzinus, tad ir jį įtraukti maždaug 25% gyventojų. Išskyrus poros-trijų mėnesių vidurvasarių atostogas, V. Mamaičio vadovaujamas choras mažiausia kartą savaitėje repetuoja, o prieš didžiulias religines bei tautines šventes, arba ruošdamasis koncertui, daug dažniau. V. Mamaitis čia nepavaduojamas. Ištisus 12 metų! Jis salėse diriguoja, arba palydi fortepijonu, o bažnyčioje — vargonais. Jo dėka, Antroji jaunystė dalyvavo trijose Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventėse, dainuoja Vasario 16-sios minėjimų programose, kiekvieną sekmadienį gieda mišių metu Šv. Teresės bažnytytelėje. Tarp kitko, religiniam repertuare yra ir apie tuzinas V. Mamaičio komponuoti giesmių bei jų variacijų. Kuriam tautiečiui mirus, V. Mamaičio Antroji jaunystė velionį išlydi gedulingomis giesmėmis. Kaip

Kauno minėtame šaulių chore, taip ir Antrojoji jaunystė jis atskirai padirbė su pačiais balsingiausiais ir iš jų sudaro duetus, trio, kvartetus. Choras, tautinių švenčių metu, ypač kai Lietuva ir lietuviai atsидūrė pasaulio centre, pakartotinai buvo rodytas Panama City televizijoje. Apie Vincą Mamaitį ir jo Antrąją jaunystę spaudoje matydavau daž tuomet, kai nė negalvojau į Sunny Hills keltis. Čia apsigyvenęs, per pusšimtį metų apie Vincą Mamaitį bei jo chorą esu rašęs kelias dešimtis kartų. Dieve duok, kad dar daugelį kartų tektų rašyti ir ateity. Vargu ar kuris kitas

turėtų tiek kantrybės ambicingus senstančius žmones ir chorą suburti, tiek erudicijos ir magnetizmo juos chore išlaikyti. Vincai Mamaiti, valio Jums ir gražių, sveikų ateities metų.

Aš noriu šios vyriausybės reikalus taip tvarkyti, kad pabaigoje, kai turėsiu paleisti valdžios vadžias, nors ir būčiau visus savo draugus žemėje praradęs, turėčiau pasilikusį bent vieną — savo paties viduje.

A. Lincoln
Carl Jung

PAVASARIO KELIONĖS Į VILNIŲ

Chicago—Vilnius—Chicago (ten ir atgal) \$893.00
Vilnius—Chicago—Vilnius \$885.00
(pačiam pasirūpint transportaciją iš Vilniaus į Varšuvą)

GOLD WINGS TRAVEL
5348 N. Milwaukee
Chicago, IL 60630
Tel. 312-775-5700

NUPIRKIME UNIFORMĄ ŽALGIRIUI!

JAUNIEJI LIETUVOS ATLETAI PASAULIO DĖMESYJE!

PRASAU SIŪSKITE ČEKĮ „ŽALGIRIO“ VARDU ŽEMIAU NURODYTU ANTRAŠU.

ŽALGIRIS

JŪSŲ AUKA BUS PADVIGUBINTA ŠIO MECENATO!

Algird V. Gudaitis
501 Omni Drive
Somerville, NJ 08876

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9625 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis
Irena Bilinrubienė
Nuosavybių pardavimas. INCOME TAX
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Michiana Shores, IN parduodamas naujas 3 mieg. 2 vonių namas ir garažas. Rami vieta, netoli ežero. Kaina labai gera. Be tarpininkų susitarsim.
Skambinti po 5 v. p.p.,
tel. 219-874-9040

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuota:da pensininkams

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI:
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

kun. Mečislavas Malinskis

PAŠAUKĖ MANE...

Moving — kraustymas
Dirbame sąžiningai, priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas. Kreiptis į Vytą, tel. 312-925-4331 nuo 8 v.r. iki 12 v. dienos, arba 312-436-5219 nuo 5 v. p.p.

Atliekame namų, butų remonto darbus. Dirbame greitai, gerai ir pigiai. Esame dirbę Amerikoje. Turime praktikos. Kreiptis: Artūras, tel. 312-471-6064.

Ši knyga — tai dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II biografijs, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su peruntimu — 6 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 32 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI „DRAUGE“

AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas. O. Nendré. 365 psl.
DAIKTAI KASDIENINIAI, eilėraščiai. A. Baronas. 71 psl.
ULŪŽĖ TILTAI, romanas. Pr. Naujokaitis. 237 psl.
ANGLŲ NOVELĖ. Sud. Pov. Gaučys. 459 psl.
GEŠTANTI SAULĖ, novelės. Jurgis Gliauda. 218 psl.
TĖVAS PIJUS. Kun. V. Rimšelis, MIC. 151 psl.
PO DAMOKLO KARDU, romanas. An. Kairys. 219 psl.
GYVENIMO VINGIAIS, atsiminimai. Dr. P. Kalvaitė-Karvelienė. 360 ps.
BENAMIAI, atsiminimai. Mikėlonis. 213 psl.
LIETUVIŲ APYSAKOS. H. Sudermann. 132 psl.
AMŽINI ŠEŠĖLIAI, reportažai. A. Vilainis. 173 psl.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ, atsiminimai. A. Gervydas. 221 psl.
PIRMASIS STEBUKLAS, novelės. Azorin. Vertė P. Gaučys 197 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE, novelės. Sudarė Povilas Gaučys. 479 psl.
SŪNUS PALAIDŪNAS. Fulton J. Sheen. 174 psl.
DABARTIES SUTEMOSE, žvilgsnis į dabartį. Bronius Zumeris. 187 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelės. Jurgis Jankus. 213 psl.
NEIŠKIRIAMAI TRYS NEŽINOMIEJI. Vysk. Vincentas Brizgys. 264 psl.
TRYS SAKALAI, novelės. Alf. Vambutas. 186 psl.
VIDURNAKČIO VARGONAI, novelės. Č. Grincevičius. 131 psl.
SLĖPININGOS NOVELĖS. R. L. Stevenson. 248 psl.

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykių susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapsienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Vilkyja. Prieškarinė nuotrauka

DVIGUBA PILIETYBĖ IR BALSAVIMAS REFERENDUMUOSE

Lietuvos Aukščiausiasis Tarybai priėmus įstatymą Lietuvos pilietybės atstatymo reikalui, mūsų visuomenėje plačiai diskutuojamas dvigubos pilietybės (JAV ir Lietuvos) klausimas. Paskelbtieji referendumai, kuriuose balsuoti leista ir užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams, diskusijas dvigubos pilietybės klausimu dar labiau suaktualino. Referendume prarastame dėl Lietuvos prezidento institucijos atstatymo būta asmenų, kurie, bijodami nustoti turimos JAV pilietybės, Lietuvos Respublikos suteikta pilietybės atstatymo teise atsisakė pasinaudoti ir referendume nebalsavo. Šiuo straipsniu, remiantis JAV LB Krašto valdybos gautais iš Valstybės departamento dokumentais dvigubos pilietybės klausimu, lietuvių visuomenei siekiama paaiškinti JAV pažiūrą į dvigubos pilietybės (angliška terminologija „dual nationality“) reikala.

Kas yra dviguba pilietybė?

Dviguba pilietybė yra viena laikinis turėjimas dviejų kraštų pilietybių. JAV Aukščiausiasis Teismas sako, kad dviguba pilietybė yra „senas teisiniai pripažintas statusas“, leidžias asmeniui „... naudotis dviejų valstybių teikiama teisėmis ir būti pajungtam abiejų atsakomybėn“. „Pats faktas, kad jis pasinaudoja vienos pilietybės teikiama teisėmis, nebūtinai reiškia, kad jis atsisako kitos“. (Kawakita vs. U.S., 343 U.S. 717 — 1952 m.).

Kaip įgyjama dviguba pilietybė?

Dviguba pilietybė egzistuoja, nes tarptautinėje teisėje nėra visapusiško sutarimo, liečiančio pilietybės (tautybės) įgyjimą. Kiekviena valstybė minimu klausimu turi savo įstatymus ir pilietybę asmenims teikia vadovaudamasi vidinėmis nuostatomis (policy). Dvigubą pilietybę galima turėti ir ne savo laisva valia, bet automatiškai veikiant skirtingiems ir dažnai susikertantiems dviejų valstybių įstatymams.

JAV įstatymai, nemažiau kaip ir kitų valstybių, prisideda prie esamos painios situacijos. Jie leidžia įgyti JAV pilietybę gimimu JAV-se ir gimimu užsienyje iš ten gyvenančių amerikiečių tėvų, nežinint kitų pilietybių kokias asmuo gali įgyti gimimu. Pavyzdžiui, kūdikis gimęs užsienyje pas tėvus, turinčius JAV pilietybę, gimimu gali taip pat įgyti pilietybę to krašto, kuriame gimė. Panašiai vaikas gimęs JAV-se iš kitataučių tėvų, gimimu gali įgyti JAV ir svietimos valstybės

pilietybę.

Kitu pavyzdžiu, kaip asmenį prieš jo norą gali liesti svietimos valstybės įstatymai, yra Sov. Sąjungos pilietybės taikymas iš Lietuvos pabėgusiems ir JAV-se gimusiems jų vaikams. Nors tėvai natūralizacijos būdu buvo priėmę JAV-ų pilietybę, o jų vaikai pilietybę įgyje gimimu Amerikoje, Sov. Sąjunga laikė juos esant jos piliečiais. Tik užpildžius privalomas anketas ir sumokėjus aukštą administracinį mokestį asmuo galėjo būti atleistas nuo sovietinės pilietybės.

Kai kurių valstybių įstatymai automatiškai suteikia pilietybę jau po gimimo, pavyzdžiui, per vedības. Taip pat kai kurios valstybės nepripažįsta kitoje valstybėje natūralizacijos būdu įgytos pilietybės priešastimi netekti kilmės krašto pilietybės. Taigi galima būti natūralizuotam JAV-se ir neprarasti kilmės krašto pilietybės, nežinint fakto, kad vieno iš reikalavimų būti natūralizuotam JAV-se yra atsisakymas kitų pilietybių.

Dabartiniai JAV įstatymai

Pagal Valstybės departamento aiškinimą, automatiškas įgyjimas ar pasilaikymas (retention) svietimos pilietybės nepažeidžia turimos JAV pilietybės. Tačiau įgyjimas svietimos pilietybės savo prašymu ar prašymu autorizuoto agento gali vesti prie JAV pilietybės netekimo pagal Imigracijos ir Pilietybės Akto 349 (a) (1) paragrafą (8 U.S.C. 1481-a-1).

Tačiau Valstybės departamentas randa reikalą aukščiau paminėtą teigimą dėl pilietybės netekimo kvalifikuoti. Kad pagal 349 -a-1 paragrafą netektų pilietybės, turi būti nustatyta, kad svietimos valstybės pilietybė savanoriškai buvo įgyta 18 metų sulaukusio asmens su intencija atsisakyti JAV pilietybės (A. G. pabraukta). Noras atsisakyti JAV pilietybės privalo būti pademonstruotas asmens elgesiu ar pareiškimais. (Vance vs. Terrazas, 444 U.S. 252 — 1980 m.). Jei JAV valdinės įstaigos negalėtų įrodyti, kad asmuo tokią intenciją turėjo pateikdamas prašymą ir įgydamas svietimo krašto pilietybę, tas asmuo turės abi pilietybes.

Būtina paminėti, kad JAV įstatymai nereikalauja, kad asmenys gimę su dviguba pilietybe pasirinktų vieną ar kitą pilietybę, kai jie tampa pilnamečiais. (Mandoli vs. Acheson, 344 U.S. 133 — 1952 m.). Leisdamos amerikiečiams turėti dvigubą pilietybę, JAV-ės neskatina dvigubos pilietybės dėl problemų, kurios gali iškilti. Kitų valstybių reikalavimas JAV pilietybę tu-

rintiems dvipiliečiams (pavyzdžiui karinės prievolės atlikimas), dažnai sudaro situaciją, kur jų išpareigojimai vienam kraštui yra konflikte su kito krašto įstatymais. Dviejų pilietybių turėjimas taip pat gali sunkinti teikimą diplomatinės ir konsularinės apsaugos keliaujant užsienyje JAV pareigūnų paslaugos gali būti varžomos, nes visa eilė užsienio valstybių nepripažįsta dvipiliečio teisės į JAV pilietybę.

Administraciniai įrodomieji standartai

Valstybės departamento administracinė nuostata ryšium su galimu JAV pilietybės netekimu yra grindžiama prielaida, „kad JAV piliečiai nori pasilaikyti JAV pilietybę, kai jie yra natūralizuojami svietimoje valstybėje, pasirašo po standartinėmis priesaikos deklaracijomis, ar priima žemo rango (non-policy level) pareigas svietimos valdžios tarnyboje“. JAV pilietybę pažeidęs asmuo JAV konsulato pareigūno gali būti prašomas užpildyti atitinkamą anketą. Nebent asmuo nedvejojdamas pareikš norą atsisakyti JAV pilietybės, konsulato pareigūnas patvirtins, kad tas asmuo neturėjo noro atsisakyti JAV pilietybės ir ras, kad asmuo pasilaikė JAV pilietybę“.

Prielaida, kad asmuo nori pasilaikyti JAV pilietybę negalioja, kai:

1. Asmuo formaliai atsisako JAV pilietybės prieš konsularinį pareigūną;
2. Asmuo yra nuteistas už JAV išdavimą;
3. Užima aukštą postą (policy level position) svietimos valstybės valdinėje tarnyboje;
4. Tarnauja svietimos valstybės kariuomenėje kare prieš JAV-ės;
5. Vykdo tam tikrus veiksmus, kurie nesiderina su noru išlaikyti JAV pilietybę (pavyzdžiui, JAV ambasados pastato deginimas).

Kurį pasą naudoti?

JAV Imigracijos ir Pilietybės aktas (8 USC 1185) reikalauja, kad JAV piliečiai naudotų JAV pasą atvykstant ir išvykstant iš JAV-ų. Asmenys turį dvigubą pilietybę, svietimos valstybės gali būti reikalaujami naudoti jos pasą įvažiuojant ir apleidžiant tą valstybę. Pakludami tokiame reikalavimui šie asmenys pavojing nepastato turimos JAV pilietybės.

Lietuvos pilietybės atstatymas

Lietuvos pilietybės atstatymą tenka vertinti remiantis dabartine Valstybės departamento

JAV įstatymų interpretacija. Atsižvelgiant į tai, kas šiame straipsnyje buvo suminėta, persasi išvada, kad JAV piliečiai, atstatydami Lietuvos pilietybę ir balsuodami Lietuvos Respublikos referendumuose, turimos JAV pilietybės nuostatų nepažeidžia. Dvigubos pilietybės turėjimo naudai kalba šie faktai:

1. Lietuvių kilmės asmenims, turėjusiems Lietuvos pilietybę ir nuo 1940 birželio 15 d. iki 1990 kovo 11 d. pasitraukusiems iš Lietuvos ir gyvenantiems kitose valstybėse (taip pat jų vaikams, kurie gimimu neįgyjo kitos pilietybės) Lietuvos Respublika pripažįsta Lietuvos pilietybę ir nereikalauja atsisakyti kitos valstybės pilietybės;

2. Užpildydami anketą referendume balsuoti ar Lietuvos piliečio pažymėjimą gauti, asmuo Lietuvos pilietybės neprašo, o ją tik atstato.

3. Pildomoje anketoje esama

sekančio įrašo: „Esu įsitikinęs, kad šios anketos užpildymas neprieštarauja mano turimai JAV pilietybei ir neturiu intencijos atsisakyti mano kaip Amerikos piliečio teisių ar jas kaip nors sumažinti ar pažeisti“. Taigi, intencija pasilaikyti JAV pilietybę ir tapti dvipiliečiu yra labai aiškiai pareikšta.

Algimantas S. Gečys
JAV Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas

CHICAGOS IŠKELTIEJI TRAUKINUKAI

Birželio 6 d. suėjo 100 metų, kai Chicagos miesto centre kursuoja iškeltas traukinukas, vadinamas „L“. Tą dieną Quincy/Wells stotyje buvo iškilmės, pasivažiavimas sukaktuvinu tortu ir buvo galima pasižinėti senoviniuose traukinio vagonuose. 1991 m. prarastame apklausinėjime rasta, kad 62% neturtingųjų yra važinėję tuo

A.†A.

EUGENIJA EIDĖNIENĖ

Gyveno Bloomingdale, IL, anksčiau Marquette Park apylinkėje.

Mirė 1992 m. birželio 8 d., sulaukusi 88 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 43 m. Nuliūdę liko: duklė Ina Nakas, žentas dr. Osvaldas, sūnus Kęstutis; keturi anūikai, trys proanūikai. Velionė buvo žmona a.a. Jono. Kūnas pašarvotas antradienį, birželio 9 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 10 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, žentas, sūnus, anūikai ir proanūikai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

FORTUNE 100 U.S. COMPANY

Ieško patyrusio telekomunikacijos manadžerio dirbti JAV-Lietuvos bendrovėje.

Pageidaujamas kandidatas turįs nemažiau 10 metų patirtį telekomunikacijos pramonėje, techninį supratimą infrastruktūrų sistemoje, kaip įvairūs norą davimai ir perjungimai į centrinę įstaigą.

Reikalingas inžinerijos arba kitų techninių disciplinų diplomai, sugebėjimas tvarkyti technišką aplinką, atkreipiant ypatingą dėmesį kasdieninėms operacijoms ir planavimo priežiūrai.

Kandidatas turėtų persikelti į Lietuvą gyventi dviems metams. Tarnyba gali būti pratęsta ir ilgesniam laikui. Resume ir algos pageidavimą siųsti:

Sheila Burns-Rapp
Director of Human Resources
9785 Maroon Circle, Ste. 210
Englewood, CO 80112
Fax 303-649-4621

FORTUNE 100 U.S. COMPANY

has immediate opening for experienced telecommunications manager to work directly for joint venture company in Lithuania.

Ideal candidate will have a minimum of the years experience in telecommunications industry with technical management background in areas of network infrastructures, including transmission and Central Office switching experience.

Degree in engineering or other technical discipline required. Must possess strong management skills geared to a technically oriented environment with emphasis on oversight of day-to-day operations as well as planning.

Must be willing to relocate to Lithuania for a minimum of two years. Additional extensions are likely.

Please send your resume and salary requirements to:

Sheila Burns-Rapp
Director of Human Resources
9785 Maroon Circle, Ste. 210
Englewood, CO 80112
Fax: 303-649-4621

traukinuku ir 38% turtingųjų. Daugiausiai traukinukais važinėja šiaurinėje pusėje gyvenantieji (63%), o po jų vakarinėje dalyje gyvenantieji (59%).

Priežodžiai yra trumpos mintys, sutelktos iš ilgo patyrimo. *Cervantes*

PADĖKA

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Tėtukas

A.†A.

FELIKSAS JARAŠIUS

atsiskyrė iš gyvųjų tarpo St. Petersburg Beach, Fl. 1992 m. kovo mėn. 14 d., sulaukęs 75 m. amžiaus. Palaidotas kovo mėn. 20 d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiai dėkojame St. Peterburgo lietuvių kunigams už maldas koplyčioje ir šv. Mišias. Taip pat St. Peterburgo draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje ir dalyvavimą šv. Mišiose. Ačiū visiems už maldas, aukas ir gėles.

Dėkojame Čikagos giminei, draugams ir visiems taip gausiai atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems velionį į Amžino Poilsio vietą.

Ačiū visiems, pareiškusiems užuojautą mūsų gilaus liūdesio valandoje žodžiu, spaudoje ir laiškais. Ačiū už maldas, šv. Mišių aukas, gėles ir aukas.

Dėkojame Marquette Parko Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. J. Kuzinskiui už šv. Mišių auką, maldas prie kapo ir pusbroliui kun. L. Jočiui už pamokslą. Ačiū vargonininkui už jautrias giesmes. Didelė padėka karsto nešėjams, laidotuvių direktoriui ir sūnui Petkams už rūpestingą patarnavimą. Visiems parodžiusiems tiek daug nuširdumo ir meilės šiose skaudžiose valandose, tariame nuoširdų ačiū.

Nuliūdę: žmona Janina, sūnus Algis, dukros Audra ir Virginija su šeimomis.

P.S. Gautos aukos „šeimos nuožiūra“ bus nuvežtos į Lietuvą Utenos „Senelių ir Našlaičių namams“.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Demonstracija dėl buvusios sovietų kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo bus trečiadienį, birželio 17 d., 12 val. p.p. Bus eiseną nuo Daley Plaza iki Federal Building. Labai prašoma gausiai dalyvauti, ypač jaunimas, kad pabaltiečiai džiaugtųsi nepriklausomybe bei okupacinės kariuomenės.

x Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, birželio 10 d., trečiadienį, 2 val. p.p. rengiama vasarinių rūbų Madų paroda. Modeliuotojos – vyresniųjų centro lankytojos. Kviečiame atsilankyti ir linksmai praleisti popietę. Bus ir vaišės.

x Union Pier Lietuvių draugijos Birželių mėn. minėjimas įvyks birželio 21 d. „Gintaro“ vasarvietėje. 11 šv. Mišios, po to akademinė dalis. Prašome apylinkės lietuvius minėjime dalyvauti.

x Antanina Žmuidzinaitė ir Edvardas Tuskenis yra IX Lietuvių Tautinių šokių šventės pranešėjai. Jau gauti atsakymai, kad šventėje dalyvaus 16 valstybių konsulai su šeimomis ir daug įtakingų amerikiečių.

x Šeši Chicago chorai dainomis pritaris šokių melodijoms IX Tautinių šokių šventėje liepos 5 d. Rosemont Horizon. Muzikinių direktorių yra Darius Polikaitis.

x Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus švenčia savo 26-tąjį gimtadienį. Muziejaus taryba, valdyba, darbuotojai ir bendradarbiai kviečia visus atsilankyti į gimtadienio vaišes birželio 20 d., šeštadienį, muziejaus Gintaro salėje.

x TELEGRAMINIS LAIŠKŲ persiuntimas į Lietuvą ir atgal. Mes pervežame baldus, automobilius, parūpinam butus, statom namus, pervedam dolerius. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x LIETUVA Parcel Service praneša visiems klientams, apie naujas paslaugas: siuntinius siunčiame į Lietuvą ir visas kitas respublikas su pristatymu į namus. Svoris neribojamas, kainos žemos, apdrauda kiekvienam siuntiniui. Siunčiame laivu ir lėktuvu. Darbo val. susitarus jums patogiu laiku. Iš kitų miestų siunskit mums UPS arba paštu. Kreiptis: J. Juodvalkienė, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 312-847-2614.

x Kaip ir anksčiau, Atlanta laukia Jūsų siuntinių į Lietuvą. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121.

x TravelCentre, Ltd. greitai ir sąžiningai tvarko visas atostogų bei komercines keliones. Taip pat parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą. Skambinkite Teresei Lesniaskienei, tel. 708-526-0773.

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglame ir talsome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x Sol. Algirdas ir Aldona Braziai (IL), žinodami kiek pastangų ir lėšų pareikalauja kultūrinių renginių ruošą, atsiuntė 500 dolerių IX Tautinių šokių šventės išlaidoms sumažinti. Lėšų telkimo komisija nuoširdžiai dėkoja už paramą.

x Už a.a. Vaclavą Orvidienę, jos mirties metinių proga, bus atnašaujamos šv. Mišios šeštadienį, birželio 13 d., 9:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kviečiame dalyvauti. Liūdinti šeima.

x Iš Lietuvos neseniai grįžęs Valdas Adamkus pasidalins išpūdžiais ir atsakys klausimus birželio 21 d., 12 val. p.p., Pasaulio Lietuvių centre. Įėjimo auka – paremti American Dental Assistance to Lithuania (ADAL) veiklą.

x Kazys Bukauskas iš Hot Springs, Ark., buvo atvykęs į Chicago ir ta proga lankėsi „Draugo“ administracijoje, užsiprenumeravo dienraštį „Drauga“ ir dar pridėjo 20 dol. auką. Labai dėkojame

x Kazimieras Laucius iš Chicago, Ill., Marija Jasiulevičius, Cicerio, Ill., buvo atvykę į „Drauga“, pratęsę prenumeratą ir dienraštį paramai paauguko po 20 dol. Dėkojame.

x Pratęsę prenumeratą su 20 dol. auka: Vyt. Kamantas, Sparta, Mich., V. Giedraitis, Willowick, Ohio, Jonas Grebliauskas, St. Petersburg Beach, Fla., Pranas Gasparonis, Los Angeles, Cal. Dėkojame.

x TĖVŲ DIENOS šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 12 d. ir tęsis iki 21 d., Marijonų koplyčioje prie „Draugo“. Ši novena skirta šv. Jėzuso Širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatą, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems – amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.

x KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami kas 2 savaites. Daiktai pristatomi mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Padėkite vargstantiems Lietuvoje: Žaibo Nr. 6: miltai, cukrus, ryžiai, aliejus, kava, kakava, druska, kumpis, persikai, ananasai, slyvos, razinos, apie 60 svarų deficitinio maisto su pristatymu į namus – \$100.00 „Žaibas“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-8090.

ERDVIŲ STOTIS

JAV erdvių stoties kaina pa-brangs keliais milijonais dolerių, kadangi dabar jau reikės stotį apsaugoti nuo daugybės satelitinio lauko, skraidančio erdvėse. Tenka naudoti stipresnius metalo lydinius, smūgius sugeriančių medžiagų, kurių anksčiau nereikėdavo. Ši medžiaga bus montuojama į „Freedom“ JAV erdvių stotį, kuri sumontuojama erdvėje ir kurioje bus įrengta 30 bilijonų dol. kainuosianti laboratorija tyrinėjimams. Jos statyba numatoma pradėti 1995 m.

Žmonės visada labiau gina savo papročius, negu savo įstatymus.

Montesquieu

Illinois gubernatoriui Jim Edgar sutikus būti IX Lietuvių tautinių šokių šventės garbės pirmininku, šokių šventės rengimo komiteto nariai ir šventės rėmėjai susitiko su gubernatoriaus įgaliotine Patricia Michalski (sėdi pirmoji iš kairės) Illinois valstijos rūmose Chicago miesto centre. Prie jos sėdi (iš k.) Birutė Jasaitienė (šventės rengimo kom. vicepirm.), Alė Keželiene ir Michael Pirages. Antroje eilėje stovi (iš k.) Silvija Foti, adv. Žibutė Keželytė, Ill. valstijos rūmų miesto centre menedžeris Tom Tocalis, Angelė Karnienė ir Jūratė Budrienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AMBASADORIUS ST. LOZORAITIS APIE LIETUVĄ IR IŠEIVIJĄ

Atskridęs į Chicago Lietuvos ambasadorius Stasys Lozoraitis Seklyčioje birželio 5 d. padarė pranešimą laikraščininkams ir radijo darbuotojams. Pokalbi atidarė M. Remienė, pasidžiaugdama mums brangaus Lietuvos ambasadoriaus atvykimu. Jam tos dienos vakarą čikagiečių komisija suruošė ypatingą pagerbimą. Lietuvos ambasada tai tildas tarp mūsų tėvų žemės ir išėivių, ir mes turime padėti ambasada. Pasikalbėjimą pravedė pakvietė Juozą Žyga.

Ambasadorius skatino birželio 14 d. dalyvauti referendume, pasisakant, kad jau šiemet okupacinė kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos. Jei pirmu kartu – dėl prezidentūros institucijos, – JAV-se dalyvavo apie 3,300 balsuotojų, tai dabar turėtų būti bent 4,000. Reikia atminti, kad gal kai kurie Lietuvos lenkai ar rusai gali balsavime nedalyvauti ar net balsuoti prieš, tai turime kiek galint tą trūkumą papildyti, nes svarbu, kad tie balsavimai visame pasaulyje sudarytų teigiamą išpūdį. Dalyvavimas balsavime, išsiėmimas dokumento, kad esi Lietuvos pilietis, niek nepakenks pasilikti JAV piliečiu. Tą patvirtino ir Valsitybės departamentas. Juk išėiviai, gimę Lietuvoje, tapo Lietuvos piliečiais, išblokšti okupantų iš Lietuvos jie pilietybės neatsisakė. Ambasadorius paminėjo, kad G. Vagnorius jau toliau nebenori pasilikti premjeru ir jis tikrai gali būti nuo šiuo pareigų atleistas. Jis dar nori atsilankyti ir į JAV.

Lietuva palaipsniui stiprėja,

nors yra didelių ekonominių sunkumų. Lietuva iš Rusijos ir kitų buvusių sovietinių respublikų yra nemažai prekių išėivėsi ir skola susidaro bilijoninė. Jelnas mums duoda vilčių, bet ir jo įsakymai Rusijoje nėra uoliai vykdomi. Sunku pasakyti, kiek jis turi galios ištraukti sovietinę kariuomenę iš Lietuvos. Kareiviai nesunkiai sutiktų iš Lietuvos trauktis į tėviškes, bet karininkams čia gyvenimas šviesnis, jie nenori judintis, o aukštojo rango karininkams net ir Lietuva sutinka leisti pasilikti Lietuvoje, jei jie čia norės tapti krašto piliečiais ir jungtis į krašto gyvenimą. Neatrodo, kad šiemet okupacinė kariuomenė išėitų. Jie net gauna direktyvas atsisaukti, jei lietuviai ką ryštingiau prieš juos veiktų.

Investavimams Lietuvoje geros sąlygos. Geri keliai, tvarkingas telefonų tinklas, jau yra mokančių angliškai. Taigi Lietuvos gyvenimas viltingas. Viltį stiprina ir faktas, kad turima nemažai žmonių su geru išsilavinimu įvairiose srityse.

Baigus ambasadoriui pranešimą, buvo proga duoti po vieną klausimą. Tuo pasinaudojo Ant. Juodvalkis, A. Kučys, J. Žemaitis, P. Petrutis, K. Burba, J. Baužys, dr. K. Eringis, L. Mockūnas, Z. Juškevičienė, A. Repšienė, A. Šlutas, Bal. Brazdžionis, prel. J. Prunskis.

Atsakinėdamas į klausimus, ambasadorius pareiškė, kad šiuo metu santykiai su vietos lenkais nėra idealūs, o turime gyventi geruose su visais. Lenkija nėra šiltuose santykiuose su Rusija, o mums svarbu turėti gerus kaimyninius ryšius su mažiausiai 40 mil. turinčia Lenkija. Lenkų universiteto steigimas Lietuvoje neįmanomas. Iš

vietinių nebus reikiamo skaičiaus studentų, o iš Lenkijos siunčiamiems studentams mums nėra reikalo steigti išlaidingą universitetą.

Ignalinos atominė jėgainė yra gana saugi, bet ir tūkstantinė nesaugumo dalis mums per daug, nes atominis prasi-veržimas būtų mirtinas pavojus Lietuvai. O Lietuvai būtų naudinga plėsti atominės elektros jėgaines. Iš to susidarytų bilijoninės pajamos. Ambasadorius apgailestavo, kad dar vis reikiami nesudaro mas bendradarbiavimas tarp Lietuvos vyriausybės ir Lietuvos banko.

Bažnyčios santykiai su parlamentu ir vyriausybe yra geri. Galbūt Bažnyčia Lietuvoje per daug konservatyvi. Gerą įnašą daro iš Vakarų vykstantieji ir Lietuvą darbuoti lietuviai kunigai.

Aukštieji Lietuvos valdininkai gyvena kukliai. Gal ir galėtų kiek apriboti važinėjimus į užsienius.

Ambasada Washingtono turi labai daug darbo. Vien vizų prašymų dažnai kasdien ateina iki šimto. Gerai, kad yra pasi-šventėlių, kurie dirba nemokamai ar tik už kelionės išlaidas, ar pasitenkindami kuklesnėmis algomis, o darbo – peniolikai yra užtenkamai. Lietuva buvo pasiūliusi ambasada duoti po kelis šimtus per metus, bet nuo to atsisakyta, ryžtantis patiems čia rinkti reikiamas lėšas. Kariuomenės Lietuvai tereikėtų turėti tik labai ribotas skaičius, nors dabar apsauga reikalinga.

Šiame ambasadoriaus pranešime dalyvavo apie 30 žmonių.

Juoz. Pr.

New Yorko lietuviai prie uosto su vėliavomis ir plakatais.

Nuotr. Vyt. Maželis

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM, lietuvių pranciškonų viceprovincijolas ir Brooklyno pranciškonų spaus-tuvės vedėjas, išvyko į Lietuvą. Ten atstovaus Amerikos pranciškonams ir provincijolui kun. Placidui Bariui tretininkų kongrese ir aplankys Lietuvos pranciškonus. Už mėnesio grįš į savo pareigas.

– Antanas Sabalis iš New Yorko pirmą kartą nuvyko į Lietuvą, aplankė savo artimuosius ir dalyvavo Lietuvių fronto bičiulių studijų savaitėje Nidoje.

– Kun. Steponas Ropolas, OFM, vadovavęs pranciškonų koplyčiai ir namui St. Petersburg, Fla., bei aptarnavęs vietas lietuvių, yra paskirtas darbu į Brooklyno pranciškonų vienuolyną.

– Tautos fondo tarybos pirmininku išrinktas Algirdas Sperauskas, vicepirmininku Vytautas Jokūbaitis iš Clevelando. Valdybos pirmininku perrinktas Brooklyne gyvenęs Aleksandras Vakselis.

– Dail. Juozas Bagdonas, gyv. Brooklyne, N.Y., birželio pradžioje išvyko į Lietuvą. Lietuvos dailininkai nori keliose vietose, kaip Vilniuje, Kaune, Telšiuose ir kt., surengti specialias parodas ir supažindinti meno mėgėjus su užsienyje gyvenančiu dailininku.

– Kun. Petras Šakalys, Brocktono lietuvių parapijos klebonas, gegužės pradžioje paminėjo savo 45 metų kunigystės šventimus. Jį sveikino vyskupas, organizacijos ir parapiečiai.

– Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, šiuo metu gyvenanti New Jersey, skaito paskaitas, rašo poeziją ir pati iliustruoja bei vaikus moko iliustruoti. Jos vyras Charles Merker, antros kartos lietuvis, mirė prieš dešimt metų ir palaidotas New Jersey.

– Vysk. Paulius Baltakis teikė Sutvirtinimo sakramentą Detroito-Southfield Lietuvių parapijoje birželio 6 d. Šioje Dievo Apaizdos parapijoje klebonas yra kun. Viktoras Kriščiūnevičius.

– Brooklyno, N.Y., Maironio lituanistinę mokyklą šiemet baigė dvylika moksleivių, kurie gavo mokyklos baigimo pažymėjimus. Baigusieji mokyklą yra: Linas Černauskas, Marius Maldutis, Lina Matusaitytė, Darius Penikas, Lina Penikaitė, Monika Pintsch, Matas Pintsch, Arvydas Remėza, Aušra Siminkaitė, Rytas Stankūnas, Kristina Šilbajorytė, Andrea Valadkevičiūtė. Jiems pažymėjimus įteikė birželio 6 d. Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis Kultūros Židinyje. Išėistuvų vakarieneje pasirodė šokių grupė „Tryptinis“.

– Skulpt. Daina Jurkutė dalyvauja Nabisco Foods meno galerijoje, kurioje rengiama plati paroda. Dail. D. Jurkutė dalyvauja su dviem kūriniams. Paroda vyksta Hanover, N.J.

– Iš Lietuvos atvyko 11 jaunų pranciškonų atlikti Kennebunkporto vienuolyno noviciatą ir išmokti vienuoliško pranciškoniško gyvenimo. Ta proga jie galėjo apžiūrėti lietuviškas ir nelietuviškas įstaigas New Yorke ir pagyventi Brooklyno pranciškonų vienuolyne. Lietuvoje pranciškonai dar neturi patalpų noviciatui.

KANADOJE

– Andrėja Celtoriūtė, labai aktyvi Montrealio lietuvių veikėja, šį pavasarį baigė McGill universitete pedagogiką. Tuo džiaugiasi Liet. Jaunimo sąjunga ir dainos grupės, nes ji visur dalyvauja.

– Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas Aleksandro Stankevičiaus, koncertavo Worcester, Mass.

– A. a. Marija Janukavičienė, 68 metų amžiaus, mirė Montrealyje. Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

– Kun. Placidus Bariūs, pranciškonų provincijolas, apsilankė Toronte, per Sekminės sakė pamokslą. Taip pat pasitarė su čia dirbančiais kunigais pranciškonais.

– Vysk. Juozas Matulaitis, Kaišiadorių Lietuvoje vyskupas, lankėsi Kanados lietuvių kolonijose ir prieš Velykas pravedė rekolekcijas. Į Kanados sostinę Ottavą parsivežė vyskupą ir jo palydovą kun. V. Sabaliauską iš Montrealio Vladas Giriūnas. Vyskupas su kun. V. Skilandžiūnu, vietos lietuvių kapelionu, ir kun. V. Sabaliausku Šv. Hiacinto bažnyčioje koncelebravo šv. Mišias ir pasakė turiningą pamokslą. Ottavos lietuviai vyskupui sudėjo 1355 dol. Rytos jaus dieną vysk. J. Matulaitis aplankė vietos arkivyskupą Marcel Gervais ir jam nušvietė Lietuvos gyvenimą.

– Pakviestas „Human Life International“ vadovybės Ottavoje lankėsi iš Jurbarko kun. Raimundas Skrinkus. Kelionės išlaidas apmokėjo minėta organizacija. Ta proga jis aplankė ir Ottavos lietuvių ir su jais pakalbėjo apie Lietuvos ateities perspektyvas.

– Pakviestas „Human Life International“ vadovybės Ottavoje lankėsi iš Jurbarko kun. Raimundas Skrinkus. Kelionės išlaidas apmokėjo minėta organizacija. Ta proga jis aplankė ir Ottavos lietuvių ir su jais pakalbėjo apie Lietuvos ateities perspektyvas.

– Hamiltono sportininkų klubas JAV-bėse iškovojė geras vietas. Krepšinio pirmenybėse moterys užėmė pirmą vietą. Taip pat pirmą vietą gavo jaunučiai – 10 ir 12 metų ir 14 metų gavo pirmas vietas. Lėdo rutulininkai gavo antrą vietą. Lauko teniso E. Mačiulis gavo pirmą vietą, A. Saunoris – antrą vietą.

– Rūta Ona Šiulytė ir Raimundas Kazimieras Kličijai susilaukė sūnelio, kuris buvo pakrikštytas kun. dr. Skilandžiūno Ottavoje Andriaus Prano vardais. Krikšto tėvai buvo Asta Kličiūtė Staškevičienė ir Linas Staškevičiai. Krikštynos dalyvavo daug svečių iš Montrealio ir Hamiltono.

– Radijo pranešėja Nida Liucija Zubrickaitė gegužės 9 d. susitokė su to paties radijo darbuotoju ir rašytoju Christopher John Kealey, Divine Infant bažnyčioje, Orleans, Ont. Santuoktus palaimino kun. V. Skilandžiūnas. Vienas skaitymas buvo lietuviškai, kurį skaitė jauniosios sesutė. Taip pat kunigas palaiminimą davė lietuviškai. Vestuvių puoton suvažiavo giminės iš įvairių Kanados miestų.

AUSTRALIJA

– A. a. kun. Juozas V. Volodka, 82 metų amžiaus, mirė Vargdienių seselių prieglaudoje Melbourne priemiestyje Northcote. Buvo išventintas Romoje 1973 m. Jis buvo Sibire ir vėliau atvyko į laisvąjį pasaulį, čia tapo kunigu, bet neilgai galėjo dirbti, nes jau senokai sirgo. Velionis buvo gimęs 1909 m. rugpjūčio 7 d. A. a. J. V. Volokos kūnas palaidotas šiemet kovo 25 d. vienuolyno kapinėse.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.